Jaargang 111. Dingsdag, 8 Junij 1852. No. 46.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele inschrijving* aan te besteden:

Het **VERWEN** van de **HOUTWERKEN** in de **BOVENVERDIEPING** van het **STADSHUIS**, BINNENWERKS, met uitzondering van de Kasten in de Archivenkamers, de Vloeren op de Gaanderij en in de Vertrekken; alles op aanwijs.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente, ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

De *op zegel* geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig hetgeen daaromtrent bij het Bestek is bepaald, moeten vóór of uiterlijk op DINGSDAG den 8sten Junij 1852 aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op WOENSDAG den 9den Junij 1852, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 27 Mei 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

SCHUTTERIJ.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* — gelet hebbende op het bepaalde bij art. 18 en 22 van Zijner Majesteits besluit van den 28sten Junij 1828 (*Staatsblad* no. 42), waarbij de werkzaamheden worden geregeld van de COMMISSIE van ONDERZOEK, bedoeld bij art. 15 der wet op de Schutterijen van den 11den April 1827 (*Staatsblad* no. 17), — brengen bij deze ter kennis van de navolgende personen, te weten:

a. Degenen, welke in het vorige jaar om **LIGCHAAMSGEBREKEN**, **BROEDERDIENST** of **ANDERE REDENEN** voorwaardelijk van de Schutterlijke dienst zijn vrijgesteld;

b. Degenen, welke uit **andere plaatsen** zich hier met der **WOON** hebben nedergezet, waaronder ook zijn begrepen **MILITAIREN**, die hunne **paspoorten** verkregen en zich alhier gevestigd hebben, en zulks voor zoo verre zij zich in dit jaar ter inschrijving voor de Schutterij hebben aangegeven, en vermeenen mogten redenen tot vrijstelling of uitsluiting te hebben;

c. De zich in deze Stad gevestigd hebbende **VREEMDELINGEN**, mede voor zoo verre zij zich in dit jaar ter inschrijving hebben aangegeven, en vermeenen mogten redenen tot vrijstelling of uitsluiting te hebben:

Dat gemelde Commissie, tot het **onderzoek** van — en de **beslissing** omtrent de **redenen van vrijstelling** of **uitsluiting van de Schutterlijke Dienst**, voor bovengemelde personen, zitting zal houden in de ZAAL van den MILITIERAAD, in het Raadhuis, op WOENSDAG den 9den Junij aanstaande, des voormiddags van half tien tot twaalf uren.

De bovengemelde Personen, die vermeenen mogten redenen tot vrijstelling te hebben, worden ten ernstigste aangemaand, om, op tijd en plaats voornoemd, voor gemelde Commissie te verschijnen; terwijl zij, welke niet voor de Commissie verschijnen, gehouden worden geene redenen tot vrijstelling te hebben, en bij de Schutterij moeten worden ingelijfd.

En opdat deze kome ter kennis van de belanghebbenden, zal dezelve in de *Groninger Courant* worden geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 31sten Mei 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat de **HERSTELLING** aan de **BRUG** voor de Ebbingepoort meer tijd zal vorderen, dan waarop was gerekend, en dat de gemeenschap over die BRUG niet voor **MAANDAG den 14den dezer** zal kunnen worden ***OPENGESTELD.***

GRONINGEN, 3 Junij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De **BETAALMEESTER** te *Groningen* geeft kennis, dat ten zijnen Kantore kunnen worden ontvangen de Tractementen over het tweede kwartaal 1852, aankomende de Regterlijke Ambtenaren, de Hoogleeraren en Ambtenaren aan der Hoogeschool, de Onderwijzers aan het Gymnasium en de lagere Scholen, de Hervormde en Luthersche Predikanten, Doopsgezinde Leeraren, Roomsch-Katholijke Pastoors, den Militie-Commissaris, de Ambtenaren van den Waterstaat, het Loodswezen enz.; voorts de Subsidiën, over gelijk tijdvak, aankomende de Provinciale Commissie voor Geneeskundig Onderzoek, de Provinciale Commissie van Onderwijs, het Instituut voor Doofstommen, het Departement Groningen der Maatschappij tot Nut van het Algemeen en de Akademie van Teeken-, Bouw- en Zeevaartkunde te Groningen; desgelijks door de belanghebbenden buiten de Stad woonachtig ten Kantore van de Heeren Ontvangers der Directe Belastingen hunner Gemeente.

GRONINGEN, 4 Junij 1852.

RENGERS.

De **COMMISSIE** van **ONDERWIJS** in de Provincie *Groningen* vergadert MAANDAG den 5den Julij, te acht uur, in het CONCERTHUIS, voor het afnemen van EXAMENS.

Die zich dan willen laten EXAMINEREN, gelieven de Geboorteacte, Getuigschriften van goed Gedrag, en opgave van den Rang, waarvoor zij geëxamineerd wenschen te worden, alsook, zoo zij reeds een' Rang bezitten, de Acte daarvan, franko in te zenden bij den SCHOOLOPZIENER van hun Distrikt, vóór of op den 22sten Junij e.k.

GRONINGEN, 7 Junij 1852.

De Commissie van Onderwijs in de Provincie Groningen,
Namens dezelve:
P. HOFSTEDE DE GROOT, *Secretaris.*

RAADSVERGADERING.

Woensdag den 9den Junij 1852, des middags te 12 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

De houding van Pruissen en Nederland heeft de Nassausche en Hessische regeringen genoodzaakt om een einde te maken aan haren twist, die der scheepvaart veel belemmering veroorzaakte. Nederland had onder anderen Nassau doen dreigen, dat al de ladingen van mineraal water zouden worden aangehouden en kruik voor kruik geopend en beproefd, hetgeen natuurlijk daaraan alle waarde ontnomen zou hebben.

— Het blijkt nu volgens officiële mededeeling der Bremer politie, dat er werkelijk te Bremen een komplot bestond, dat het verschrikkelijk plan had, om ter gelegener tijd de regering te vermoorden. Dat goed georganiseerd en goed gewapend komplot, droeg, — zoo als wij reeds gemeld hebben, — den naam van *Todtenbund*, en het eerste artikel zijner statuten was: „*de behulpzame hand te leenen aan de te wachten revolutie.*" Het motto der zamenzwering luidde: *duldt elken smaad, — duldt zelfs den dood, maar wees nimmer verrader.*

Over het geheel Verbond ligt eene geheimzinnige tint, die gewoonlijk menschen van geringere geestbeschaving aantrekt; immers bij de zittingen van het Verbond lag een doodshoofd tusschen twee dolken op de tafel.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 2 Junij.

De graan-invoer in Engeland heeft bedragen in 1843 1,433,891 quarters, in 1844 3,030,682 q., in 1845 2,429,916 q., in 1846 4,752,172 q., in 1847 11,915,590 q., in 1848 7,528,483 q., in 1849 10,669,661 q., in 1850 9,019,579 q. en in 1851 9,618,026 q.

— De elektrieke onderzeesche telegraaf tusschen Engeland en Ierland is gereed. Gisteren avond te 10 uur kwam het berigt uit Dublin, geteekend 8 uur, te Londen aan. De draad, dien de beide kusten van Holyhead tot Howht verbindt, is *zeventig Eng. mijlen* lang, dus *driemaal* de lengte van die tusschen Dover en Calais, en er waren slechts 18 uren noodig om hem te leggen.

— De Maatschappij van Kunsten zal in het voorjaar van 1853 eene tentoonstelling houden van voortbrengselen der kunst en nijverheid van Indië, om Indië's kunst- en nijverheidsgewrochten in Europa beter bekend te maken en de opmerkzaamheid te vestigen op nieuwe nijverheidstakken, die voor Groot-Brittanje en voor Indië tevens zouden kunnen voordeelig worden.

— Gisteren middag is de grond van de zaal van de korenbeurs te Liverpool, en wel op het oogenblik toen dezelve voor het vier vijfde gedeelte met graanhandelaars gevuld was, gedeeltelijk ingezakt, waardoor een aantal hunner eenen val van 8 à 9 voeten diep gedaan hebben. Gelukkig hebben echter geene der aanwezige graanhandelaars bij dit ongeval ernstige verwondingen bekomen; daarentegen hebben 2 van de 3 metselaars, welke alstoen onder den boog dier beurs hun middagmaal gebruikten, onder het puin eenen plotselingen dood gevonden.

— Luidens berigt van Raitea op de Sandwich-eilanden, dd. 9den Maart, openbaarde zich in al de bezittingen van Koningin *Pomaré*, uitgezonderd Raitea, neiging tot opstand, voornamelijk te Huebina. De inboorlingen van die plaats hadden reeds het gezag van H. M. afgezworen en een' Koning gekozen. Verder verhaalde men, dat de Koningin bij de Amerikaansche, Fransche en Engelsche autoriteiten te Tahiti aanzoek had gedaan om bescherming en hulp, doch dat zulks was geweigerd; zelfs moeten zij aan alle vreemde residenten het verzoek hebben gerigt om de zaak aan haar over te laten en het opkomende onweder te laten uitrazen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Junij.

Den 2den dezer is in de openbare zitting van het Wetgevend Ligchaam het rapport in behandeling gekomen van de commissie tot onderzoek der staatsrekening over de dienst van het jaar 1848. Het slot van dit rapport behelst hoofdzakelijk het volgende: „Wij hebben aangewezen, hoe in 1848 de door verzwaarde belastingen verkregen gelden besteed zijn. Wij zagen maar al te dikwerf geldverspilling, en zelfs handelingen strijdig met het algemeen zedelijk gevoel. Doch laat ons niet klagen over die verkeerdheden, indien Frankrijk daardoor onvergetelijk leert wat omwentelingen kosten en wat waarde de beloften van revolutionnairen hebben. Het is echter billijk te erkennen, dat voor die verkeerdheden eenige verschooning ligt in de moeijelijkheid der tijdsomstandigheden en in de onervarenheid der personen, alsmede dat het onderzoek der rekeningen van 1849 geen blijk oplevert van oneerlijkheid der toen met het hoog gezag bekleede mannen.

„Frankrijk was rijk in het begin van 1848, niettegenstaande het eene schaarschte van levensmiddelen en eene handelskrisis had doorgestaan. De revolutie brak uit en veroorzaakte onberekenbare verliezen voor de kapitalisten, de handelaars, de landbouwers, kortom voor alle klassen der maatschappij; en als welkomstgeschenk bragt zij eene verhooging mede van de directe belasting met 45 opcenten in naam, doch in de daad met 75 opcenten. Zij heeft de voorhanden hulpbronnen uitgeput en de toekomstige met schuld bezwaard. De verliezen van 1848 worden nog te laag aangeslagen, als men ze gelijk stelt met hetgeen het vermogen van Frankrijk door de herhaalde vijandelijke invallen van 1814 en 1815 heeft verloren. Moge Frankrijk nimmer weder in de gelegenheid komen van te moeten berekenen wat eene revolutie kost en wat zij opbrengt. De regering van Prins *Lodewijk Napoleon* sluite voor eeuwig den afgrond, die reeds zooveel millioenen schats verzwolgen heeft.

„Wij hebben de verkeerde besteding van landspenningen in 1848 aangewezen, maar stellen u niet voor, maatregelen van verhaal jegens de daaraan schuldige personen te nemen: want deze zouden grootendeels slechts ondergeschikte beambten treffen, welke volgens gebiedende voorschriften handelden. Er is reeds zooveel tijd sedert die verkeerdheden verloopen, en wij bevinden ons thans in een' zoo geheel verschillenden toestand, dat het beter is de financiële geschiedenis van 1848 alleen tot eene indrukwekkende les voor allen te doen strekken."

Het Wetgevend Ligchaam heeft zich zonder discussie eenparig met het rapport vereenigd. Na de stemming vroeg een der leden dat het geheele rapport, als zijnde een leerrijke staat van kosten eener revolutie, in het regeringsblad mogt worden openbaar gemaakt. De voorzitter antwoordde dat aan dit verlangen zoude worden voldaan.

(Stellig had men verwacht, dat de rekening van 1848 en 1849 enkele sprekers zou uitlokken, om in de wetg. vergadering de republiek eens duchtig in zijn geldwezen te polsen, en dat het uitvoerend bewind daardoor last zou geleden hebben. Men heeft zich vergist. Bij de behandeling van 't ontwerp heeft niemand 't woord gevoerd, en 't is in minder dan vijf minuten door 180 tegen 1 stem aangenomen.)

— De heer *P. J. Proudhon*, die door het hof van assises tot drie jaren gevangenisstraf werd veroordeeld, is heden ochtend in vrijheid gesteld.

— De beroemde hoogleeraar der natuurkunde, *Pouillet*, heeft zijn pensioen gevraagd.

Van den 5den. De *Moniteur* deelt mede, dat het handelsverdrag, in Februarij 1852 tusschen Frankrijk en Sardinië gesloten, in werking zal treden.

Het officieel blad behelst daar te boven eene circulaire van den heer *de Maupas*, betrekkelijk de inrigting van de commissariaten van politie.

— De heer *Granier de Cassagnac* komt terug op zijn artikel over België. Belangrijkste er van is, dat hij verklaart, dat hij niet zijne meening heeft uitgedrukt, maar die der Fransche regering; de Belgische gezant kan er zich van overtuigen bij den President zelf, hoe over de Belgische regering geoordeeld wordt, en wat België te wachten heeft, als het op den ingeslagen weg voortgaat.

BELGIE.

BRUSSEL, 2 Junij.

De ministeriële bladen schijnen over den uitslag der op den 8sten dezer te houden verkiezingen ter vernieuwing van de helft der Kamer van Volksvertegenwoordigers in geenen deele gerust te zijn, en inzonderheid den invloed der geestelijkheid daarop te duchten. Zoo zegt de *Indépendance*: „Wij ontvangen van alle zijden de bedroevendste berigten omtrent het gedrag der geestelijkheid in den tegenwoordigen verkiezingstrijd. Op Pinksterzondag zijn de heilige kansels in Oostvlaanderen in politieke spreekgestoelten veranderd; er is een rondgaande brief afgelezen van den bisschop van Gent, waarin hij aan de kiezers voorschrijft, hoe zij te stemmen hebben; men durft hen, die voor de liberalen mogten stemmen, met den ondergang des lands, met het verval der godsdienst, met de eeuwige verdoemenis bedreigen. Ook te Doornik zijn dergelijke predikatiën gehouden. Men noemt ons een kerspel, waar de pastoor zich de buitensporigste gezegden veroorloofde en besloot met de verklaring, dat hij juist als priester verpligt was de Katholijken te waarschuwen, en dat het de pligt van elken Katholijk was, „alle liberalen en „vooral dat eervergeten ministerie, hetwelk België *Prote-* „*stantsch* wilde maken," aan een kant te zetten."

— Men heeft te Brussel niet zonder bezorgdheid vernomen, dat een der Belgische *ministeriële* bladen, de *Observateur Belge*, in Frankrijk definitief verboden is, nadat verscheidene nommers van dat blad, wegens artikelen van eene aan het Fransche gouvernement onwelgevallige strekking, aan de Fransche postkantoren waren in beslag genomen.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 5 Junij.

Woensdag namiddag is er weder een ministerraad gehouden, waarbij ook de heeren *Spengler* en *van Rosenthal* tegenwoordig waren.

— De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* deelt mede, dat het gerucht, dat de kolonel baron *Forstner van Dambenoy*, groot-officier bij het huis des Konings enz., tot minister van oorlog zal worden benoemd, zich schijnt te bevestigen. Naar men althans van eene geloofwaardige zijde verzekert, zou 's Konings keuze zich op dien kolonel bepaald hebben.

Ten aanzien van de portefeuille van justitie vernemen wij, zegt dat blad, dat deze is aangeboden aan den heer mr. *W. J. van Hoytema*, lid van het hoog militair geregtshof te Utrecht, doch dat deze heer verklaard heeft ongenegen te zijn die te aanvaarden.

— Men leest in de *Echo Universel*: „Wij vernemen, dat de regering nog in den loop der tegenwoordige zitting een wets-ontwerp zal voordragen, betreffende eene conversie der 4 pCts. schuldbrieven van den Staat."

— In de residentie is aangekomen en aan het hô el *Paulez* afgestapt, de heer *Berryer*, komende van Parijs.

Heden nacht is hij weder uit de residentie vertrokken, zich begevende naar Antwerpen. Genoemde heer kwam laatstelijk van Frohsdorf. Gedurende het verblijf in de residentie heeft hij onderscheidene bezoeken gebragt.

— De 34ste vergadering der Evangelisch Luthersche Synode is alhier geopend.

— Voor de ruiling van Nederlandsche boek- en kunstwerken tegen vreemde, door tusschenkomst van den heer *A. Vattemare* te *Parijs*, heeft de minister van binnenlandsche zaken eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren *L. J. F. Janssen*, voorzitter van het bestuur der maatschappij van Nederlandsche letterkunde te *Leyden*; *J. W. Holtrop*, bibliothecaris der Koninklijke bibliotheek te *'s Gravenhage*, en *R. C. Bakhuizen van den Brink*, beambte bij 's rijks archief te *'s Gravenhage*.

Bijdragen tot die ruiling kunnen, door hen die daartoe gezind zijn, met aanwijzing der bestemming, aan de commissie worden ingezonden onder het adres van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te *'s Gravenhage*.

AMSTERDAM, 5 Junij.

Gisteren overleed alhier, in den ouderdom van 54 jaren, de heer *Pieter Huidekoper*, oud-burgemeester dezer stad, enz.

APELDOORN, 2 Junij.

Heden ten 8½ uur hebben de leden der Geldersche maatschappij van landbouw zich in optogt begeven van het raadhuis naar de schouwburgzaal op het paleis het Loo, om aldaar de algemeene vergadering te houden. De harmonie *Door den tijd wordt de spruit een boom*, had zich aangeboden den togt te begeleiden. Kort na de aankomst der leden in de zaal verscheen Z. M. de Koning, omgeven van een aantal uitstekende mannen, en opende de vergadering met de navolgende rede:

„MIJNE HEEREN!

„Naauwelijks is het feestgeschal in Neêrlands hoofdstad geëindigd, naauwelijks zijn de feestvierende harten door het schoon en echt vaderlandsch, ter eere en ter nagedachtenis aan *Rembrandt* toegewijd feest gekoeld, of het was voor het Nederlandsche volk en in het bijzonder voor de ingezetenen van dit schoone gewest eene behoefte, ook iets ten beste van het vaderland te doen. Iets te doen, hetwelk welligt minder glansrijk, maar niet minder heilrijk is te achten.

„Ik wil gewagen van het landbouwfeest van dezen dag; ik wil gewagen van de algemeene vergadering der Geldersche maatschappij van landbouw, aan welke zich zoo vele gunstig bekende landbouw-beoefenaren hebben aangesloten.

„Ja, wie zal het loochenen, wie zal het kunnen tegenspreken, dat de landbouw is eene grootsche wetenschap, daar zij ons dagelijks onze onafhankelijkheid van den Schepper aller dingen doet gevoelen, van Hem, zonder Wiens zegen al ons pogen, al ons zwoegen onvruchtbaar blijft?

„Wie zal het loochenen, mijne heeren! dat de landbouw eene ware voedster is, dat de landbouw innig verbonden is aan zoo vele hoogstgewigtige takken van volkswelvaart en van volksontwikkeling?

„Maar, Mijne Heeren! mij blijft een pligt der erkentelijkheid, der diepe erkentelijkheid jegens alle leden van dit landbouw-genootschap te vervullen, het is u mijnen opregten, innigen en welgemeenden dank te betuigen, mij het beschermheerschap dezer gewigtige instelling zoo welwillend te hebben aangeboden.

„Ik beschouw dit beschermheerschap aan mij opgedragen als een uitstekend bewijs van vertrouwen, hetwelk ik op hoogen prijs stel; en ik heet u allen driewerf en ten hartelijkste welkom op deze plaats en binnen deze muren.

„De dag van heden zal gewis blijven een gewigtige en gedenkwaardige dag in de geschiedrollen van het huis van Oranje, daar het mij gegeven is de eerste uit dat huis te zijn, aan wien het genoegen mag te beurt vallen eene vergadering, den landbouw gewijd, in persoon te mogen openen, en het is daarom, mijne heeren! het is om u allen mijne groote belangstelling in den bloei en de welvaart van den landbouw te toonen, dat ik mij omringd heb van mannen, welker namen eens met roem in Neêrlands historiebladen zullen vermeld worden. Het is daarom, mijne heeren! dat het mij zoo aangenaam ware geweest mij vergezeld te zien door den edelen Prins, door mijnen hartelijk geliefden eenigen broeder, Prins *Hendrik* der Nederlanden, welke zijne beste krachten van zijne vroegste jeugd heeft toegewijd om Neêrlands onsterfelijke vlag met eere te handhaven op die Nederlandsche kielen, waarop *Ruyter's* groote naam nimmer zal worden vergeten."

De burgemeester dezer gemeente, de heer *D. Bas Backer*, voorzitter der algemeene vergadering, beantwoordde deze toespraak op eene zeer gepaste wijze, waarna Z. M. zich verwijderde met Hoogstd. gezelschap, waarop de werkzaamheden een aanvang namen.

(Onder de personen, die op uitnoodiging van Z. M. den Koning thans op het paleis het Loo logeren, behooren de heeren mr. *F. A. van Hall*, oud-minister; *H. C. van Hall* en *G. J. Mulder*, hoogleeraren te Groningen en Utrecht; *A. H. van der Boon Mesch*, hoogleeraar te Leiden; jhr. *Gevers van Endegeest* en mr. *J. van Lennep*.)

Van den 3den. Ten 9 uur werd de vergadering van de leden der *Geldersche maatschappij van landbouw* voortgezet, in welke voornamelijk de rapporten van het verhandelde in de onderscheidene sectiën werden medegedeeld. Te 11 uur

was de tentoonstelling van het vee op het Loo geopend. Te 2 uur werden, in de schutterstent op het Loo, de behaalde prijzen uitgegeven, en onder deze de vijf eerste, door Z. M. den Koning geschonken, en in kostbare landbouw-werktuigen bestaande, door Hoogstdenzelven in persoon.

Van den 4den. Het diner, gisteren door de leden der Geldersche maatschappij van landbouw in eene fraaije tent voor het Heeren-Logement gehouden en dat 124 couverts telde, kenmerkte zich door vrolijkheid en hartelijkheid en deed schitterend uitkomen de bij allen heerschende geestdrift voor hetgeen algemeen edel, goed en nuttig kan genoemd worden. De vreugde werd intusschen ten toppunt gevoerd, toen bij het dessert Z. M. de Koning en Prins *Hendrik* de dischgenooten met hunne tegenwoordigheid kwamen verrassen. Z. M. stelde vervolgens twee toasten in, waarbij hij de aanwezigen overtuigde van zijne liefde voor ons volk en onze instellingen, ter bevordering van voorspoed en geluk en waarbij Z. M. tevens de verzekering voegde, dat zijn broeder niet minder dan hij die gevoelens was toegedaan. Daarna stelde ook Z. K. H. Prins *Hendrik* een' dronk in, en, beamende wat zoo even door den Koning gezegd was, voegde hij daarbij den wensch, dat de Prins *van Oranje* eenmaal het voetspoor zoude drukken van de edele mannen die zijn stamhuis heeft voortgebragt.

MAASTRICHT, 1 Junij.

Onlangs is een jongman van onzen omtrek het slagtoffer geworden van de overdreven zucht tot het spel. Hij had kort geleden het diploma van onderwijzer van den 4den rang bekomen. In afwachting van eene plaats, had hij bezigheid gevonden op het bureau van eenen notaris. Gedurende de eerste maanden gaf hij blijken van ijver en goeden wil, doch na dien tijd ontdekte de notaris, dat hij nalatig werd in de hem opgedragen werkzaamheden, zoodat hij genoodzaakt was hem zijn ontslag te geven. Iets later stelde de dame, bij wie hij was blijven wonen, hem eene geldsom van 3000 fr. ter hand, met verzoek, om die af te geven aan het hoofd eener naburige congregatie. In stede van aan dit verzoek te voldoen, vertrekt hij naar Aken, om aldaar met dat geld de fortuin te beproeven. Hij verliest nagenoeg alles. Met het kleine overschietende gedeelte begeeft hij zich naar Homburg, om te zien, of hij daar gelukkiger zoude wezen. De fortuin is hem gunstig; hij wint 26,000 frs. Door de politie nagespoord wordende, keert hij naar Limburg terug en stelt de 3000 fr. weder aan de eigenares ter hand. Ongelukkiglijk drijft zijne hartstogtelijke zucht tot het spel hem andermaal naar Homburg, maar ditmaal was het lot hem vijandig. Hij verloor alles wat hij bezat. Door wanhoop voortgezweept, keert hij naar zijne provincie terug, doch in het Akensche bosch gekomen maakt hij daar, door zelfmoord, een einde aan zijn leven. — Ziedaar het einde van een ongelukkig jongeling, die door de verschrikkelijke zucht tot het spel in het verderf is gestort. Moge dit voorbeeld ten minste tot waarschuwing verstrekken voor de jongelieden, wie de lust bekruipt om de groene tafel te bezoeken!

MIDDELBURG, 2 Junij.

Met zekerheid kunnen wij berigten, dat het kapitaal, groot zes millioen guldens, benoodigd voor de afdamming der Oosterschelde, benevens het graven van een kanaal door Zuid-Beveland, is volteekend.

— Van goederhand zijn wij onderrigt, dat Z. Exc. de minister van binnenl. zaken waarschijnlijk tegen den 6den Junij naar Zeeland zoude komen.

HELLEVOETSLUIS, 4 Junij.

Gedurende de afgeloopen maand Mei zijn langs deze plaats, zoowel met stoom- als zeilschepen, ruim 3000 landverhuizers vervoerd geworden.

TIEL, 2 Junij.

Het voor de regtbank alhier gevoerde proces tusschen het bestuur der domeinen eenerzijds en den heer *van Randwyck*, betrekkelijk het beheer der kerkelijke goederen van Rossem, ter andere zijde, is thans voor goed ten einde gebragt. De in het ongelijk gestelde heer *van Randwyck* heeft verklaard, in het vonnis der regtbank te berusten en zich gereed getoond het beheer der goederen, waarover proces geweest is, over te dragen aan het bestuur der domeinen, en van de gevoerde administratie rekening en verantwoording te doen.

Men verneemt dat bereids onderscheidene andere aanzienlijke ingezetenen van deze provincie, die op gelijken voet als de heer *v. R.* beheer over kerkelijke goederen voeren, van wege het bestuur der domeinen zijn aangeschreven om dat beheer over te geven.

NIJVERDAL, 5 Junij.

Gisteren werd alhier door den heer commissaris des Konings in de provincie Overijssel de eerste steen gelegd der stoomweeffabrijk, die door de heeren *G.* en *H. Salomonson*, van Almelo, hier wordt opgerigt.

Toen men vernam dat de verwachte gast deze plaats naderde, reden de heeren *Salomonson* Z. H. E. G. te gemoet en begeleidden hem daarna bij het in oogenschouw nemen van het terrein. Bij den steen genaderd, hield Z. H. E. G. eene korte aanspraak en wees daarbij op den grooten invloed, welke deze onderneming op de nijverheid zoude uitoefenen, op de krachtige pogingen der stichters, om de nijverheid en vele andere nuttige inrigtingen in Overijssel aan te moedigen. De heer *G. Salomonson* deze aanspraak beantwoord hebbende, ging de commissaris over tot het leggen van den eersten steen van het gebouw, waarin de stoomweverij voor het eerst in Nederland op zulk eene groote schaal zal worden gedreven.

LEEUWARDEN, 5 Junij.

Naar aanleiding van het gewijzigd reglement tot voorkoming der verspreiding van de besmettelijke longziekte onder het rundvee in deze provincie, is weder last gegeven tot het dooden van 52 runderen, welke door die ziekte waren aangetast, makende sedert de in werking treding van de betrekkelijke reglementaire verordeningen (17*den December* 1849) een totaal van 4929 runderen.

— Gisteren avond bijna 10½ uur viel onze stad de eer ten deel van Prins *Hendrik* der Nederlanden binnen hare muren te zien, vergezeld door den heer Commissaris des Konings, die Z. K. H. in de Lemmer had verwelkomd.

— In de vergadering van den Gemeenteraad alhier op heden, is besloten het te stichten beursgebouw te plaatsen op de Wirdumerdijk.

Onder het te dezer gelegenheid opgekomen publiek bevond zich voor eenige oogenblikken Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, met gevolg. (*Fr. Ct.*)

VRIESENVEEN, 2 Junij.

Door den ijver van onzen veldwachter *Klaas Bakker* is het gelukt, den gesignaleerden *Karel Theodor Rotman*, zich ook noemende *Johannes Haijer*, te arresteren en over te leveren aan den heer officier van justitie te Almelo.

ASSEN, 5 Junij.

Men schrijft uit *Meppel*, dat op den 1sten Junij l.l. de werkzaamheden der Drentsche kanalisatie voor goed eenen aanvang hebben genomen.

— Met belangstelling vernemen wij, dat ons stedelijk bestuur de directie van het Landhuishoudkundig Congres te Leeuwarden heeft aangezocht, om in het volgend jaar dit Congres ter dezer stede te doen plaats hebben, en in antwoord hierop verzocht is, personen voor te stellen, die zich met de directie zouden willen belasten voor het geval het Congres daartoe mogt besluiten. Als zoodanig hebben zich, op uitnoodiging van het Bestuur, bereid verklaard en zijn alzoo voorgesteld de heeren: mr. *L.* graaf *van Heiden Reinestein*, mr. *P. van der Veen*, jhr. *R. A. van Holthe tot Echten*, *H. J. Oosting*, mr. *P. W. Alstorphius Grevelink*, mr. *H. C. Carsten* en mr. *L. O. Gratama*. (*Nieuwe Dr. Ct.*)

— Men berigt uit Beilen, dd. 2 Junij. Gisteren is alhier door een' arbeider, *H. de Wilde* genaamd, werkende in het land digt bij deze plaats, gevonden op het stuk goud van een' zeldzamen vorm; alles doet denken, dat het zeer oud is, hoewel het er gaaf en nooit uitziet. Het schijnt eene soort van halsband te zijn, langwerpig of eirond, van onderen breeder en van boven met een' knoop en oog gesloten wordende. Hetzelve weegt ruim 6 Ned. looden. Volgens zeer oude overlevering, zoude in den omtrek, waar dit gevonden is, een groote schat goud verborgen zijn; ook zijn vroeger daar oude munten en aarden potten gevonden, en zegt men, dat daar ter plaatse een klooster heeft gestaan. De eerlijke vinder heeft dit goud bij den eigenaar van den grond bezorgd, van wiens regtschapenheid wij dan ook wel verwachten dat deze hem het deel, den vinder toekomende, zal geven. (*Dr. Ct.*)

GRONINGEN, 7 Junij.

Ten gevolge eener daartoe bekomen uitnoodiging van Z. Excell. den minister van justitie, heeft het *Provinciaal Geregtshof* op heden, in algemeene vergadering, opgemaakt, om aan de Staten dezer provincie te worden ingezonden, ten einde daaruit de vereischte nominatie te kunnen opmaken ter vervulling eener openstaande plaats van *Raadsheer* in welgemeld Geregtshof, eene aanbevelingslijst van navolgende de zes kandidaten, als:

1) Mr. GUSTAAF WILLEM HENDRIK baron VAN IMHOFF, burgemeester te Groningen.

2) Mr. JAKOB WOLDRINGH, regter in de arrondissements-regtbank te Groningen.

3) Jhr. mr. MAURITS ADRIAAN DE SAVORNIN LOHMAN, griffier dierzelfde regtbank.

4) Mr. EVERT JAN THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP, officier bij dezelfde regtbank.

5) Mr. ARNOLDUS OUDEMAN, advokaat bij welgemeld Geregtshof, en plaatsvervangend regter in de Arrondissements regtbank voornoemd, en

6) Mr. LOUIS BOTHENIUS LOHMAN, procureur bij meergemeld Provinciaal Geregtshof en wethouder te Groningen.

— Heden middag werd in het provinciehuis alhier, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, in het bijzijn van den hoofd-ingenieur van den waterstaat, onder nadere approbatie, bij enkele inschrijving aanbesteed: Het onderhouden van het bepuinde en begrinde gedeelte van den grooten weg der 2de klasse, no. 2, van Enumatil naar de Zandhoogte, van en met den 1sten Julij 1852 tot en met ultimo Junij 1853.

Hierop zijn twee inschrijvingsbiljetten ingekomen, te weten van H. WIERINGA, te Noordhorner-Tolhuis (gem. Zuidhorn), voor *f* 210, en J. A. POELMAN. van Groningen, voor *f* 194.

— Onder de vele liefdadige inrigtingen, welke in ons Vaderland opgerigt zijn om het welzijn der mingegoede standen in de maatschappij te bevorderen, is er eene, welke hier nog weinig bekend is; eene inrigting, welke zoowel om het goede doel, dat zij heeft, als om den grooten bijval, dien zij zoo welverdiend ondervindt, verdient algemeen bekend te zijn. Het is *Nederlandsch Mettray*, op *Rijsselt*, bij *Zutphen*, eene landbouwkolonie om hulpbehoevende en verwaarloosde knapen, tot een der Protestantsche kerkgenootschappen behoorende, voor den land- en veldarbeid geschikt, of voor eenig ambacht bekwaam te maken en hun door eene godsdienstige opvoeding tot nuttige leden der maatschappij te vormen.

Een edelmoedig menschenvriend gaf in eens tot bevordering van de oprigting der kolonie *f* 16,000.00; in Januarij 1851 waren nog 141 giften van *f* 100—00, 6 van *f* 150—00, 14 van *f* 200—00, 5 van *f* 250—00, 5 van *f* 300—00, 1 van *f* 400—00, en 10 van *f* 500—00 ontvangen, terwijl een aantal leden tegen eene jaarlijksche contributie van *f* 5—00, en begunstigers welke eene bijdrage leveren van een cent daags, er toe bijdragen om de kosten te vinden voor de dagelijksche behoeften en verdere uitbreiding der Inrigting benoodigd.

In Maart 1852 werden er reeds 38 knapen uit verschillende steden van Nederland verpleegd en opgevoed, onder de leiding van den bekwamen directeur, den heer J. W. SCHLIMMER, onder het beheer van 5 commissarissen, als: de heeren W. H. SURINGAR, Dr. A. BRANTS, I. L. UMBGRAVE, mr. L. A. J. W. baron SLOET en mr. E. A. JORDENS. In de meeste hoofdsteden van ons Vaderland zijn afdeelingen gevormd en corresponderende leden benoemd, zoowel om den bloei en de uitbreiding der kolonie te bevorderen, als om over de opneming van kweekelingen de vereischte inlichtingen te geven en daarover met het hoofdbestuur te corresponderen.

Naar wij vernemen, is dezer dagen door commissarissen tot corresponderend lid dezer vereeniging voor Groningen benoemd mr. W. DE SITTER, te Groningen, bij wien dus zij, die belang stellen in deze zoo hoogst nuttige en doelmatige inrigting, nadere berigten omtrent de vereeniging kunnen inwinnen. Vooral voor armbesturen biedt deze vereeniging eene allezins geschikte en goedkoope gelegenheid aan om menig verwaarloosd voorwerp op den regten weg terug te brengen en voor de maatschappij te behouden.

— Op den tweeden Pinksterdag is bij den archidiaken der Ned. Herv. Gemeente alhier ten voordeele van de algemeene armen dezer stad, onder dankbetuiging, van een' onbekende ontvangen een bankbiljet, groot *honderd gulden.*

— Zaturdag morgen l.l. werd aan de stadswaag alhier levende gewogen eene sierlijke jonge koe, toebehoorende aan den pelmolenaar W. C. SMIT, te Groningen, bij Noorder Hoogebrug, hebbende het aanzienlijke gewigt van 1564 halve Nederl. ponden.

— Het *Provinciaal Blad van Groningen*, no. 85, bevat een besluit van den staatsraad, commissaris des Konings, d.d. 3den Junij 1852, no. 5, nopens de bepaalde premiën, bedoeld bij de wet tot regeling der jagt en visscherij.

Het Blad no. 86 bevat een besluit van gedeputeerde staten, d.d. 3den Junij 1852, no. 20, houdende vaststelling van een model-consent tot den vervoer van rundvee in de grensgemeenten van dit gewest.

— Te *Onstwedde* en ook in eenige naburige dorpen ziet men, volgens een berigtgever in de *Nieuwe Rotterdammer Courant*, thans geheele velden, voor korten tijd nog met het schoonste koren prijkende, reeds omgeploegd, dewijl alles letterlijk verdwenen was. De oorzaak daarvan weet men niet met zekerheid op te geven. Sommigen meenen deze te moeten toeschrijven aan de onlangs plaats gehad hebbende nachtvorsten; anderen aan de geilheid des lands; weder anderen aan het te vroeg zaaijen; velen echter aan de vernieling van stam of wortel door schadelijke insecten. Hoe het ook zij, de zaak is bedroevend. Het verlies is bij sommigen bijna niet te herstellen.

— In den morgen van den 29sten Mei j.l., tusschen 4 en 5 uur, is er brand ontstaan in de behuizing van HENDRIK TIL, landbouwer, wonende over het *Schildmeer*, onder *Hellum*, met dat gevolg, dat woning en schuur geheel zijn afgebrand. De gebouwen zijn van geringen omvang. Men vermoedt, dat de brand, ontstaan in de schuur, is veroorzaakt door het stroo, dat men des morgens gebrand heeft in de bij het huis gestaan hebbende hut. De man en de zuster van de vrouw waren bij het ontstaan van den brand op het land, zijnde de vrouw met een klein kind nog te bed. De inboedel is, op eenige kleinigheden na, geborgen. Het huis was voor brandschade verwaarborgd.

— Naar men ons berigt, had den 4den Junij in het gehucht *Smeerling*, bij Onstwedde, een treurig ongeluk plaats. Eenige personen waren aldaar bezig met het omverhalen van eene oude boerenwoning, toen een der gebindten nederstortte, en in zijnen val zekeren arbeider S. KOERS met den knecht van F. HALM medesleepte, met het ongelukkig gevolg, dat eerstgenoemde zonder teekenen van leven te geven werd opgenomen. De terstond aangewende geneeskundige hulp bleef dan ook vruchteloos, daar den ongelukkige de borst was verbrijzeld. De tweede persoon is er met een' gekneusden arm afgekomen.

— Uit *Termunterzijl*, den 3den Junij, berigt men ons:

„Op Pinkster-Maandag morgen te 8 uur, deed de Leer-Delfzijler stoomboot *Kronprinzessin Marie* op haren pleiziertogt van Delfzijl naar Emden en Leer, de haven te Termunterzijl aan, om passagiers voor dien togt op te nemen.

„Groot was het getal die van deze gelegenheid gebruik maakten juist niet, maar zeer groot het aantal toeschouwers uit de omstreken te zamengevloeid om getuige te zijn van de *eerste keer* dat eene stoomboot de haven bezocht, — bijzonder des avonds toen de Emder stoomboot *Kronprinz von Hannover* de passagiers weder te Termunterzijl aanbragt. De dijken en kaaijen aan weerszijde der haven waren allerwege met toeschouwers bezet."

Standbeeld voor *Laurens Janszoon Coster.*

Met genoegen verneemt men, dat de hoofdcommissie tot oprigting van een metalen standbeeld ter eere van *Lourens Janszoon Coster*, den uitvinder der boekdrukkunst, met de volvoering van hare taak zoo ver gevorderd is, dat het model in pleister, ter hoogte van 12 Rijnl. voeten, is afgewerkt. Het werd ontworpen en bewerkt door den met lof bekenden heer *Royer*, te Amsterdam, die den uitvinder heeft voorgesteld in een ruim oppergewaad, met de muts op het hoofd, gelijk in het portret van *van Campen*, in eene gaande houding, de regterhand, waarin hij eene losse letter vertoont, opheffende en vooruitstekende, en met de linker een boek, dat hij tegen de borst drukt, vasthoudende. Dit kolossale kunststuk is in eene der zalen der akademie van beeldende kunsten, te Amsterdam, geplaatst. Naar het oordeel van deskundigen, moet de kunstenaar in de uitvoering van zijnen arbeid hoogst gelukkig geslaagd zijn; het beeld stelt den uitvinder in al zijne grootheid voor, en onderscheidt zich door waardigheid van uitdrukking, losheid en gepastheid van houding, sprekende gelaatstrekken en grootschheid van gedachten; de evenredigheid der vormen, zoo moeijelijk in een gewrocht van die hoogte, dat op een' afstand gezien moet worden, is daarbij uitmuntend bewaard, terwijl de volmaakte uitvoering van gelaat en handen, en de sierlijke plooijing van het kleed, dat ongedwongen nederhangt, en waaronder zich de deelen des ligchaams raden laten, niets te wenschen overlaat. De hoofdcommissie is in staat gesteld, zóó ver reeds aan den haar opgedragen last te voldoen, ten gevolge van haar van vele zijden toegezonden bijdragen. Thans blijft haar nog over het laatste gedeelte van het te Haarlem door afgevaardigden uit de *Coster's* commissien vastgestelde programma, het doen gieten namelijk van het beeld in metaal, ten uitvoer te brengen. Ofschoon de hoofdcommissie nog over eene niet onaanzienlijke som te beschikken heeft, zoo zal echter, gelijk men verneemt, het totaal der door haar nog in te vorderen sommen niet geheel toereikende zijn om de onkosten tot verwezenlijking van het plan te bestrijden. Ten einde in dit ontbrekende te voorzien, heeft de hoofdcommissie naar die plaatsen, van waar wel ondersteuning toegezegd, maar tot hiertoe niet verleend was, iemand afgezonden, om aldaar de vervulling der gedane beloften zoo veel mogelijk te bevorderen. Men mag met grond verwachten, dat deze poging der hoofdcommissie met een' gunstigen uitslag zal bekroond worden, te meer, daar het niet te denken valt, dat het plan tot het stichten van het eerste nationaal gedenkteeken aan onzen voorzaat, als een zigtbaar teeken, dat men het geschilstuk over het Vaderland van de uitvinding der boekdrukkunst, gedurende drie eeuwen tusschen Nederland en Duitschland gevoerd, eindelijk als beslist beschouwt; een denkbeeld, dat in den aanvang zoo algemeen in dagbladen, tijdschriften en andere werken werd toegejuicht, ter verwezenlijking waarvan door een gedeelte der Natie, met de leden der Koninklijke familie aan het hoofd, reeds duizenden guldens werden bijeengebragt, en waaraan reeds voor het grootste deel uitvoering is gegeven, ten gevolge van gebrek aan deelneming bij het overige gedeelte onzer landgenooten niet volvoerd zou worden. Bij de hoogte, welke de onderneming nu bereikt heeft, mag men vertrouwen, dat allen, die, om welke redenen dan ook, tot nu toe hunne bijdragen niet leverden, thans zullen medewerken om, in vereeniging van hen, die reeds bijgedragen hebben, de noodige middelen te verschaffen, welke strekken moeten om deze nationale zaak met waardigheid tot stand te brengen, en daardoor het bewijs te leveren, op welken hoogen prijs ook door hen de uitvinding der boekdrukkunst en hare gezegende gevolgen voor de beschaving in het algemeen gesteld worden. Ten einde de belangstelling daarvoor zoo veel mogelijk op te wekken, heeft de hoofdcommissie, daartoe door de milddadigheid van een harer landgenooten in staat gesteld, den persoon, die in haren naam op zijne reis handelen zal, gemagtigd, ieder, die voor eene zekere som ten behoeve van het *Coster's* fonds zal inschrijven, als eene premie, een exemplaar van een voor dit onderwerp opzettelijk geschreven en met houtsnêe-gravures opgeluisterd werk toe zeggen. Inmiddels blijft voor elk de gelegenheid geopend, zijne giften onmiddellijk op te zenden aan de hoofdcommissie, die zich voorstelt later van hare handelingen en van de wijs, waarop en door wie zij ondersteund werd, kennis te geven. Wij hopen, spoedig gunstige berigten omtrent deze aangelegenheid te kunnen mededeelen.

KORT VERSLAG van het verhandelde in de jaarlijksche Vergadering der Afdeeling *Groningen* van het *Nederlandsche Zendelinggenootschap*, gehouden te *Groningen*, den 1sten Junij 1852.

Op heden had alhier de jaarlijksche vergadering plaats van de afdeeling *Groningen* van het Nederlandsche Zendelinggenootschap. Een aanzienlijk getal bestuurders en medewerkende leden woonde de vergadering bij.

Nadat de Voorzitter, ds. C. P. L. RUTGERS, de vergadering met het gebed had geopend, hield hij eene toespraak, waarin een blik geworpen werd op den arbeid, die er wordt aangewend om het Koningrijk der hemelen op aarde uit te breiden. Er is nog een uitgebreid veld ter bearbeiding over, daar men kan aannemen, dat er nog omstreeks vier millioen Joden, honderd twintig millioen Mahomedanen, en niet minder dan vijfhonderd eenenzestig millioen Heidenen worden gevonden. In vergelijking van dat groote veld zijn de arbeiders nog weinige. Maar toch is er leven, een krachtig zich openbarend leven ontwaakt, en worden alom ijverige pogingen gedaan om het Christendom verder voort te planten. De Voorzitter vestigt inzonderheid de aandacht der vergadering op het Nederlandsch Zendelinggenootschap, welks bestuur steeds op eene lofwaardige wijze werkzaam blijft tot het bevorderen van de hoogste belangen der Heidenen. Hij herinnert verder, dat het Ned. Zendelinggenootschap ten vorigen jare een smartelijk verlies heeft geleden door het sterven van den zendeling BÄR, die, na in het jaar 1818 als kweekeling te zijn aangenomen, eerst in 1825 op Kisser, en verder in 1841 te Amboina, in 1842 te Waai, in 1846 te Poka zich vestigde, en veel heeft gedaan om in die streken het Evangelie te verbreiden. Ook de dood van GÜTZLAFF werd herdacht, die als voormalig kweekeling van het Ned. Zendelinggenootschap ook onder ons vooral in aandenken behoort te blijven. Onder het treurige, dat in het vorige jaar heeft plaats gehad, moet ook gerekend worden, dat de in 1849 door ons Genootschap uitgezondene zendelingen SCHUTS en GONGRIJP uit hunne betrekking zijn ontslagen; de eerste heeft zich aan het Fransche Zendelinggenootschap aangesloten, en de laatste weigerde zich aan de verordeningen van het Bestuur te onderwerpen. Op Amboina was door de nog steeds aldaar voortdurende ziekte menige belemmering in het werk der Evangelie-verbreiding te weeg gebragt; maar evenwel bleef Br. ROSKOTT er met grooten ijver arbeiden. Zijne kweekschool zou vooreerst nog niet naar Java worden verplaatst, zooals vroeger het voornemen was, en door zijne bemoeijingen is door elf zendelingen, van wege het Indische Kerkbestuur, in de steeds toenemende behoeften der reeds op Ambon gevestigde Christelijke gemeenten voorzien. Niet minder verblijdend, dan dit laatste, was het, dat men over het algemeen van onze zendelingposten op het bloeijende Celebes, het pas ontgonnen Java, en het reeds lang onder vele teleurstellingen bebouwde Timor, gunstige berigten mogt ontvangen; alsmede, dat de betrekking van het Zendelinggenootschap tot het Nederl. Bijbelgenootschap zeer gunstig bleef, welk laatste op eene onbekrompene wijze voldeed aan de aanvragen van Maleische Nieuwe Testamenten. Aangaande den finantiëlen toestand van ons Zendelinggenootschap werd herinnerd, dat, ofschoon de voorlaatste rekening met een aanzienlijk deficit gesloten was, in het afgeloopen jaar de ontvangst verre de uitgaven heeft overtroffen, 't welk vooral is toe te schrijven aan buitengewone giften en legaten.

Nadat de Voorzitter zijne rede geëindigd had, gaven vele aanwezigen berigt omtrent hetgeen er in hunne woonplaatsen gedaan wordt voor het Zendelinggenootschap, waaruit bleek, dat over het algemeen de belangstelling daarin in deze streken toeneemt. Verder hield de vergadering zich bezig met de gewone werkzaamheden op de jaarlijksche vergadering der afdeeling, na afloop waarvan de Voorzitter met dankzegging eindigde.

Kerknieuws.

FREDERIKSOORD, 1 Junij. Gisteren voormiddag, den 2den Pinksterdag, werd in het kerkgebouw te Vledder, door deszelfs vader als leeraar en herder der nieuwe Protestantsche gemeente te Frederiksoord en Willemsoord, plegtig ingewijd de weleerw. heer *J. Cannegieter*, sedert ruim 2 jaren hulpprediker te Vledder, voor dat gedeelte der kolonien, hetwelk tot die gemeente behoort.

ZWOLLE, 4 Junij. De breede kerkeraad der Hervormde gemeente alhier, heeft uit het vroeger geformeerde zestal predikanten op heden het volgende drietal gemaakt: Ds. *Blaauw*, te Hoorn; *Pleyte*, te Bergen-op-Zoom; *Marissen van Loon*, te Hoogezand. Waaruit heden over veertien dagen het beroep zal worden gedaan.

MAASSLUIS, 30 Mei. Ter vervulling der vakante leeraarsplaats, ontstaan door het overlijden van ds. *Bosch*, heeft de breede kerkeraad het volgende twaalftal gevormd: DD. *B. J. Adriani*, te Waddinxveen; *F. W. B. van Bell*, te Noordwijkerhout; *D. van den Berg*, te 's Heerenhoek; *P. F. van den Berg*, in 't Woud; *D. Bresser*, te Stryen; *A. A. C. van der Gon*, te Zoeterwoude; *W. F. van Griethuizen*, te Brunnik; *F. H. van den Honert*, te Moerdijk; *B. Nachenius*, te Sassenheim; *H. Steenberg*, te Dirksland; *M. Spruit*, te Urmond, en *A. van IJsendijk*, te Hoelaken; — zestal: dd. *Adriani*, te Waddinxveen; *van Bell*, te Noordwijkerhout; *Bresser*, te Strijen; *van Griethuizen*, te Bunnik; *Nachenius*, te Sassenheim, en *Steenberg*, te Dirksland.

LEERDAM, 31 Mei. Naar men verneemt, heeft ds. *de Vijver*, te Schoonrewoerd, voor het beroep van Elburg bedankt en dat van Katwijk aan Zee aangenomen.

— Men verneemt dat ds. *H. van Steenbergen* tot hulpprediker bij de Nederduitsch Hervormde gemeente te Heusden beroepen is.

— Bij de Chr. afg. gemeente te Ten Boer is beroepen ds. *J. H. Wind*, te Thesinge.

(*Ingezonden.*)

Eenige Landbouwvragen beantwoord.

Hoewel maar een simpele boer uit de hooge heide, lees ik toch zoo trouw en ijverig den *Vriend van den Landman* en de *Landbouw-Courant*, dat ik al zeer veel kennis over de tegenwoordige nieuwigheden in het landbouw-bedrijf heb opgedaan en daarover zelfs nu en dan een oordeel durf vellen. Uit die Courant heb ik het programma gezien van het zevende Landhuishoudkundig Congres en de kostelijke punten van behandeling, die daar, ter behandeling in de afdeelingen

zijn voorgesteld geworden, en een ieder zal ligt begrijpen, dat ik al dadelijk begonnen ben om voor mij zelven die vraagpunten te beantwoorden. Gaarne met anderen over den landbouw cum annex keuvelende en hier nu, in mijne afgelegene woning, niemand bij de hand hebbende, zoo wil ik het gansche Nederlandsche publiek tot toehoorder nemen en daaraan vertellen hoe ik meen dat die antwoorden zouden kunnen uitvallen..

1ste Afdeeling. 1) » Zijn er tot het droogleggen der akkers in » ons Vaderland reeds proeven genomen met de zoogenaamde Droog- » duikers (drains), en, zoo ja, welke resultaten hebben die opge- » leverd en welke zijn daarvan de kosten?" Antw. De hemel beware ons dat wij nog *proeven* gaan nemen met drains, alsof 't bij allen die wat van de nieuwigheden in den landbouw weten, niet eene uitgemaakte zaak was, dat er aan de deugdelijkheid van het draineren door geen verstandig mensch meer wordt getwijfeld. Wat ze kosten? weet een ieder die weet wat draineren is. Men heeft hier te lande, geloof ik, alleen de vraag uit te maken? — beloont draineren de kosten, wanneer de pijpen des winters en bij enkele hooge waterstanden onder water liggen?

2) » Welke voordeelen heeft men in de laatste jaren verkregen » door het aanleggen van zoogenaamde kunstweiden (wisselbouwen) » en welke is daarvan de doelmatigste bewerking, ter verkrijging van » een duurzaam en genoegzaam voedsel voor het vee?" Antw. De magtig groote voordeelen, die in alle landbouw-boeken opgesomd zijn; een ieder die wat van landbouw af weet, kent de bewerking op zijn duim en heeft geleerd wat het duurzaamste? vast in de maag staande? voedsel is en hoeveel eene koe vreet en een bunder land opbrengt.

3) » In sommige provinciën begint men meer en meer knollen » (turnips) en rapen (swedisch), als veevoeder te verbouwen: in » hoeverre zou men den verbouw van deze gewassen, even als dien » der mangelwortelen ook op de klei met voordeel kunnen aanwen- » den?" Antw. Och onnoozele vragers! er worden in de wereld 100 mudden knollen *of* rapen, en *knol*rapen (Swedish turneps) op de klei tegen een op het zand geteeld!

4) » Welke verbeteringen zijn uit de zomer-stalvoederieg voor den » landbouw af te leiden, en welke middelen bestaan er, om die » zomer-stalvoedering meer algemeen te maken?" Antw. Die vraag aan een' vernuftigen landbouwer voor te stellen, die iets meer geleerd heeft dan een boer welke niet lezen noch schrijven kan, is even wellevend als aan eenen schoolmeester te vragen of hij de tafel van vermenigvuldiging kent.

5) » Aangezien als hoofdvereischte voor den groei der gewassen » wordt gevorderd, het in den grond voorhanden zijn van anorga- » nische bestanddeelen, en deze tevens ook vereischt worden tot de » ontwikkeling van het diergestel, de afscheiding der melk, enz., » wordt gevraagd: in hoeverre eene wijze van bemesting, alleen daarin » bestaande, dat al het op de velden gegroeide stroo, benevens de » voedergewassen, in den vorm van mest daaraan wordt teruggege- » ven, al dan niet voldoende kan beschouwd worden, om eenen » genoegzamen staat van vruchtbaarheid in den grond te onderhou- » den?" Antw. Laat ons onzen tijd niet verbeuzelen met te kibbelen over de dwaasheid om *alleen*, met groene bemesting, op den duur de landbouw-gewassen te willen voeden op den akker. Niemand twijfelt er aan, dat nu en dan groene bemesting toegepast kan worden; geen verstandig mensch gelooft dat die geheel den gewonen mest kan vervangen.

6) » Op welke wijze worden de vloeibare meststoffen het best tot » waarde gebragt? Welke zijn in het algemeen de middelen, om de » gewone mestvaalt de meest mogelijke kracht en deugdzaamheid te » doen verkrijgen?" Antw. Laat ze in een' put loopen en leng ze, naar den smaak der te besproeijen planten, met water aan. Ten tweede: bewaar den mest onder dak en laat hem in elkander trappen. Die tegen deze voorschriften is, begrijpt niets van den landbouw.

7) » Zijn er in Nederland reeds proeven in het groot genomen » door het bemesten met beenderen-meel? Zoo ja, hoe zijn die uit- » gevallen en welke kosten zijn daaraan verbonden?

» Mag het niet gewigtig geacht worden, de aandacht op dit punt » meer te vestigen bij de voordeelen, elders door de bemesting met » beenderen-meel verkregen?" Antw. Teel eerst knollen en gebruik dan beenderen-meel.

8) » Verdient de veredeling van ons rundvee door kruising met » vreemde rassen aangemoedigd te worden? Zijn de Engelsche rund- » vee-rassen daartoe bijzonder aan te bevelen? Zoo ja, welke?" Antw. Magtig moeijelijk te beantwoorden door een aantal personen, waarvan er geen een per cent over de kwestie kan oordeelen.

9) » Verdient de nieuwe Engelsche wijze van snel-vetmesten met » lijnzaad bij ons algemeen ingevoerd te worden? en hoedanig zijn de » proeven, hiermede in ons land genomen, geslaagd?

» Is het voordeelig de beesten des winters, in plaats van lijn- of » raapkoeken, lijnzaad te geven, en welke hoeveelheid zou voldoende » zijn?" Antw. Ja wis en waarachtig! Die er aan twijfelt, is zijn verstand kwijt.

10) » In hoever kan voor de melkrijkheid voordeelig geacht wor- » den, de vaarzen te doen bevruchten, vóór zij geheel zijn uitge- » groeid?" Antw. Dat is al lang uitgemaakt!

11) » Welke zijn de omstandigheden, die het verschil der prijzen » van onze Nederlandsche botersoorten bepalen? Is dit toe te schrij- » ven aan den grond, — aan de behandeling, — of aan het vaat- » werk?

» Leveren de botervaten, met het middel van den heer VAN MEERTEN te *Delft* gezuiverd, betere uitkomsten op, dan die gezuiverd » zijn op de gewone wijze in Zuid-Holland?" Antw. op het eerste gedeelte: nu eens aan alle drie, dan aan twee dezer oorzaken, dan weder aan eene enkele.

Het tweede gedeelte der vraag is de eerste van alle voorgaande elf punten, waarover het de moeite waard is te spreken.

12) » Hier en daar worden aan de ontginning der gewone heide- » gronden aanzienlijke kosten besteed; — zou het, met het oog » hierop en op het verlangde productief vermogen, ook voordeeliger » zijn, de uitgeveende en met riet en andere waterplanten voorziene » plassen en petten droog te maken, en vervolgens te ontginnen? — » Staat de opbrengst van het geheel daar dekriet dergelijke ontginningen » ook in den weg?" Antw. Wees niet zoo dwaas, van plassen niet eenen zandbodem uit te malen; niet zoo kortzigtig, van plassen niet kleibodems te laten onder water staan.

13) » Welken invloed heeft de aardappelziekte op de wijze van » landbouwen uitgeoefend?" Antw. Een allernaarste; want zij heeft de aardappels overal van veevoeder tot handelsgewas gemaakt.

14) » Welke middelen staan den landbouwer ten dienste, om » bij gemis aan koemest, het productief vermogen zijner gronden te » behouden?" Antw. Leer 't van de Belgen, — *koop* mest.

15) » Wat heeft de ondervinding geleerd omtrent den geschikt- » sten tijd, waarop het koolzaad moet worden verplant?" Antw. In November of 't laatst van October.

EEN SIMPELE BOER.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 7 Junij. Den 4den dezer is van hier vertrokken het nieuwgebouwde kofschip *Thelina*, groot 70 lasten, kapt. H. P. DE BOER SAP, van de Wildervank, met haver naar Londen, en de koftjalk *Anna Deuling*, groot 50 tonnen, kapt. H. VAN DER BEEK, van Veendam, gedestineerd met beenderen naar Hull, en den 6den het schoonerschip *Edzard*, groot 95 lasten, kapt. J. F. HUISMAN, Hz., van Groningen, gaande op avontuur.

Binnengekomen te Amsterdam den 4 Junij, kapit. *Karsens* Gustaaf Willem, van Bordeaux. — Te Texel den 3 Junij, *Boer* Verwisseling, van Bayonne. — In het Vlie den 1 Junij, *Warners* Tjaardina Fenneginа, van Koningsbergen. — Te Helvoet den 3 Junij, *de Jonge* Hendrika, van Bordeaux. — Te Brielle den 3 Junij, *Weijland* de Zwijger, van Cardiff. — Te Vlissingen den 3 Junij, *Spijkman* Juliana Louisa, van Triest; *Pijbus* Annechiena Jantina, van Bordeaux. — Te Odessa den 14 Mei, *Scharpbier* Jeltina, van Amsterdam; *Bakker* Jacoba, van Newcastle. — Te Salonica vóór den 21 [illegible], *Schuring* Egberdina Anna, van Amsterdam. — Te Gibraltar den 18 Mei, *Zeilinga* Agatha, van Tarsus naar Rotterdam; *Stomp* Knije Jansen, van Livorno naar Londen. — Te Cadix den 22 Mei, Dina Henriette, van Gibraltar. — Te Nantes den 31 Mei, *Puister* Rieka en *Bakkering* Margretha, beide van Hamburg; den 1 Junij, *Tijs* Alpha, van Drontheim; *Smit* Catharina Frederika, van [illegible]. — Te Londen den 4 Junij, *Drok* Catharina, van [illegible]. — Bij Folkstone den 1 Junij, *Kolk* Jonge Boll, van Bordeaux naar Riga. — Te Guernsey den 31 Mei, *Potjewijd* de Vrede, van Dantzig. — Te Dublin den 2 Junij, *Bleeker* Zwaantje Cornelia, van Amsterdam. — Te North Shields den 1 Junij, *Dekker* Alida, van Amsterdam. — Te Hull den 30 Mei, *Ketelaar* Engelina, van [illegible]. — Te Gothenburg den 28 Mei, *Schreuder* Sylina Titia, van Delfzijl. — Te Sonderburg den 28 Mei, *Estra* Elisabeth, van [illegible]. — Te Wismar den 30 Mei, *Zoutman* Vrouw Ida, van [illegible]. — Te Warnemunde den 31 Mei, *Joosten* Jantina, van [illegible]; *Drent* Morgenster, van Rendsburg. — Te Straalsund den 28 Mei, *Hoekstra* Anna en *Lukkien* Jeltina Roelina, beide van Londen. — Te Swinemunde den 31 Mei, *Huisinga* Margaretha en [illegible] Weldaad, beide van Amsterdam. — Te Pillau den 27 Mei, [illegible] Annechiena Harmina, van Amsterdam; *Huisman* Anna [illegible], van Rotterdam; den 28sten *Hazewinkel* Jonge Liefert, van [illegible]; den 29sten *de Jonge* Weldaad, van Amsterdam; *Ketelaar* [illegible], naar Greenock. Bij Pillau den 30 Mei, *Gialts* Helena, van Greenock. — Te Libau den 19 Mei, *Pott* Anna Arendina, van Amsterdam. — Te Boldera den 25 Mei, *Mulder* Gesina, van [illegible]. — Te Nerva den 22 Mei, *Wijkmeijer* Margretha, *Ruiting* Catharina en *Wijkmeijer* Gesina, alle 3 van Liverpool; *Middel* [illegible] en *Mooi* Winschoterzijl, beide van Bergen; den 23sten *Vos* Luitzia en *de Jonge* Ettina, beide van Liverpool; *Jonker* [illegible], van Bergen. — Te Rendsburg den 27 Mei, *Flik* Geerdina [illegible], den 28sten *Botje* Gesina Alida, beide van Hamburg naar [illegible]; den 29sten *Bolhuis* Gesina, van Assens naar Holland; [illegible] Catharina Cornelia, van Stettin naar Varel; *Drenth* Tjakke [illegible], van Dantzig naar Elsfleth; den 30sten *Lukkien* Wilhelmina, van Bremen naar Stettin; den 31sten *Schoemaker* Tweelingen, [illegible] naar Elbing; *Pit* Maria Aurelia, van Amsterdam naar [illegible] Vriendschap, van Hamburg naar Horsens; *Fenenga* [illegible], van Aberdeen naar Rostock; *Visser* Anna Sophia, van Bremen naar Dantzig. — Te Holtenau den 28 Mei, *Oostra* Anna en *Lukkien* Jeltina Roelina, beide van Straalsund naar Londen; den 29sten *van Dijk* Eva Hendrika, van Dantzig naar Emden; den 1 Junij, *Veling* Catherina, van Wismar naar Hull. — Te Tonningen den 27 Mei, *de Jonge* Elisabeth, van Rostock naar Leith; den 28sten *Pekelder* Vrouw Grietje, van Dantzig naar Bremen; *Bos* Elisabeth, van Dantzig naar Halte.

Binnengekomen te St. Nazaire den 2 Junij, kapit. *Kleijn* Alida Margaretha, van Amsterdam. — Te Falmouth den 2 Junij, *Koster* Martha Elisabeth, van Galatz; *Tolner* Levant, van Ibraila. — Te Cardiff den 3 Junij, *Kuijpers* Alida Schuringa en *Schuur* Aaltje Pronk, beide van Amsterdam. — Te Liverpool den 3 Junij, *Postema* Gezina, van Rotterdam. — Te North Shields den 3 Junij, *Top* Clasina Margaretha, van Rotterdam; *Oldenburger* Gerritje Koumans, van Harlingen. — Te Hartlepool den 2 Junij, *Rozema* Annechiena Johanna, van Lynn. — Te Christiania den 27 Mei, *Wever* Jonge Hendrik, van Antwerpen.

Vertrokken van Amsterdam den 2 Junij, kapit. *Klok* Hunderen, naar Lissabon; *van Aken* Hendrika Dorenthea, naar Newcastle; *de Jonge* Castor, naar Dantzig; den 3den *Brouwer* Lummina, naar Triest; *Drewes* Twee Gezusters, naar Dantzig; *Potjer* Dankbaarheid, naar Petersburg; *Engelsman* Dina Marchina, naar Riga; den 5den *Carst* Wilhelmina Lucia, naar Batavia. — Uit het Vlie den 1 Junij, *Jager* Jeanne Agatha en *Amsinga* Alida Jacoba, beide naar Archangel; *Helmers* Stad en Landen, naar Memel; *Carst* Elisabeth Lollina, naar Pillau; *Zwaal* Gijsbert Jan, naar Dantzig; *de Jonge* Vrouw Martha, naar Stettin; *Karsies* Onderneming, naar Hamburg; *Wijbes* Vriendschap, op avontuur; den 2den *Bakkering* Ulrika, naar Petersburg; *de Groot* Arendina en *Plukker* Henderik, beide naar Christiansand. — Van Helvoet den 2 Junij, *Meppelder* Thetis, *de Jonge* Malvina en *Potjewijd* Albertina, alle 3 naar Archangel; *Landeweer* Zeevaart, naar Petersburg; *Kruisinga* Eensgezindheid, naar Riga; *Post* Afina, *Bakker* Jonge Tammink, *Mulder* Maria Catharina en *Oorburg* Hendrika Ellida, alle 4 naar Dantzig; den 4den *Knooihuizen* Annechiena Bouwina, naar Pillau. — Van Brielle den 2 Junij, *Pekelder* Jacobus Johannes, naar Bristol; *Schippers* Harmina Annechiena, naar Archangel; *Meihuizen* Jantje Nanninga en *Rink* Jacobus Begeman, beide op avontuur; den 3den *Duit* Maria Anna Jacoba, naar Archangel. — Van Vlissingen den 31 Maart, *Legger Jr.* Marchiena, naar Rostock. — Van Liverpool den 1 Junij, *Dood* Christina Jantina, naar Petersburg. — Van Dundee den 1 Junij, *de Boer* Hendrika, naar Grangemouth. — Van Hull den 31 Mei, *van Wijk* Catharina Elisabeth, naar Petersburg. — Van Hartlepool den 2 Junij, *Deen* Jetskelina Elsina, naar Petersburg; *Stomp* Leentje, naar Altona. — Van Hamburg den 1 Junij, *Mulder* Goede Verwachting, naar Leer; *Lukkien* Herstelling, naar Archangel. — Van Bremerhaven den 31 Mei, *de Jonge* Annechina, naar Stettin; *Burman* Gesina, naar Groningen; den 2den *van der Borgh* Anna Catharina en den 3den *Tent* Goede Verwachting, beide naar Stettin. — Van Cuxhaven den 1 Junij, *Bakker* Frouwina, naar Nantes; *Mooi* Trouw en *Dik* Jantina Annechiena, beide naar de Oostzee. — Van Pillau den 28 Mei, *Pronk* Gesina, naar Rotterdam. — Van Travemunde den 4 Junij, *Zeven* Elsina Jantina, naar Petersburg. — Van Dantzig den 30 Mei, *Mulder* Jonge Hendrik, naar Brussel; *Boiten* Fossina Siers, naar Gend. — Van Memel den 28 Mei, *Ebes* Grietje, naar Harlingen. — Van Rendsburg den 28 Mei, *Swiers* Anna Maria en *Ellens* Lammegina Margonda, beide naar de Oostzee.

Vertrokken van Texel den 5 Junij, kapit. *van der Veer* Wilhelmina Frederika, naar Suriname; *van der Veen* Vrouw Anske, naar Yarmouth. — Uit het Vlie den 4 Junij, *van Aken* Hendrika Dorenthea, naar Newcastle; *de Weerd* Pieter, naar Petersburg; *de Jonge* Castor, naar Dantzig; *Fenenga* Vrouw Jannetje, naar Arendahl; *Edema* Margretha Gezina, op avontuur. — Van Helvoet den 5 Junij, *Giezen* Jufvrouw Alida en *Bakkering* Christina, beide naar Pillau. — Van Nantes den 2 Junij, *Smit* Alegonda Rensina, naar Belfast. — Van Duinkerken den 1 Junij, *Hazewinkel* Jonge Hendrik, naar Bayonne. — Van Dundee den 2 Junij, *Giezen* Nijverdal, naar Zwolle. — Van Pillau den 1 Junij, *Vos* Catharina Knelsina, naar Amsterdam.

ZOUTKAMP, 6 Junij. Binnengekomen den 3 Junij een Engelsch schip.
Vertrokken den 3 Junij, kapit. *Goosens* Cornelia en *Waterborg* Karsina, beide naar Londen.
Zeilklaar kapit. *de Boer Sap* Thelina en *de Haan* Anna Jantina, beide naar Londen; *van der Beek* Anna Deuling, naar Hull; een Engelsche schooner.

HARLINGEN, 5 Junij. Binnengekomen den 30 Mei, kapit. *Visser* Ymkje Visser, van Osterrisöer; *Kuipers* Vrouw Maria, van Kampen; den 1 Junij, *Ploeg* Vertrouwen, van Amsterdam; den 4den *van der Veer* Twee Gebroeders, van Newcastle; den 5den *Schaap* Bernard en Elise, van Amsterdam.
Vertrokken den 1 Junij, kapit. *Nieboer* Magrieta, naar Petersburg; den 5den *de Boer* Willem, *de Grooth* Houthandel en *de Grooth* Drie Gezusters, alle 3 naar Noorwegen; *de Boer* Verwachting, naar Schotland.

LITTLEHAMPTON, 1 Junij. Het schip Vrouw Grietje, gevoerd geweest door kapt. *Pot*, van Liverpool, met zout naar Nerva gedestineerd, door het volk verlaten, is 50 mijlen N. W. van Scilly gevonden en heden morgen alhier binnengebragt.
— Het schip Koning Willem II, kapt. *H. B. Eeftingh*, van hier naar Batavia, is, den 9den April, op 2° N. Breedte, 21° W. Lengte verbrand, doch het volk, door kapt. *H. C. Wriberg*, voerende het schip Mathilde, van Banjoewangie in Texel binnen, gered en aldaar aangebragt.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, welke de Sond gepasseerd zijn.

29 Mei. de Jonge, Fenneg. Arentina, v. Gron. n. de Oostz., m. ballast
30 —— Mulder, Jantina Anna, v. Dokkum n. de Oostz., m. harings.
Brouwer, Elsina, v. Harlingen n. Memel, m. dakpannen.
de Boer, Concordia, v. Harlingen n. Memel, m. dakpannen.
Bunje, Anna Johanna, v. Brake n. Riga, m. ballast.
Pot, Anna Arendina, v. Libau n. Schiedam, m. gerst.
Heckema, Emilie, v. Amst. n. Petersb., m. koopgoed.
Hansen, Charlotte, v. Straalsund n. Londen.
Mulder, Hindrik en Ubbo, v. Schied. n. de Oostz., m. ballast.
Kranenburg, Vr. Neeltje, v. Dordrecht n. Riga, m. dakpann.
Lindeboom, Geertruida, v. Bergen n. Petersb., m. harings.
Meijer, Piet Hein, v. Newc. n. Petersburg, m. boomwol.
de Boer, Wemelina, v. Antwerpen n. Petersb., m. koopgoed.
Brouwer, Jonge Hero, v. Londen n. Koningsb., m. suiker.
Hazewinkel, Albertina, v. Antw. n. Stettin, m. koopgoed.
31 —— Stuitje, Christine Johanne, v. Bergen n. Nerva, m. harings.
Broekema, Ida Hillechina, v. Londen n. Koningsb., m. koopg.
Reelfs, Jozina Wilhelmine, v. Kampen n. de Oostz., m. ball.
Blouw, Geziena, v. Amst. n. Dantzig, m. ijzer.
Nielsen, Harmonie, v. Arendal n. de Oostzee, m. ballast.
de Wall, Gebkea, v. Dantz. n. Weser, m. hout.
de Haan, Jantina Gezina, v. Pillau n. Rotterdam, m. raapolie.
Zaag, Alwina, v. Amsterd. n. Stettin, m. koopgoed.
1 Junij. v. Duinen, Elisabeth, v. Pernau n. Schiedam, m. gerst.
Jongman, Margr. Augusta, v. Swinem. n. Engel., m. tarwe.
Brink, Aurora, v. Koningsb. n. Drontheim, m. rogge.
Smit, Gezina, v. Amst. n. Elbing, m. ijzer.
Ekens, Elisab. Johanna, v. Amst. n. Petersb., m. koopgoed.
Jansen, Elida, v. Nestved n. Noorwegen, m. gerst.
Heeres, Susanna, v. Riga n. Schiedam.
Krop, Vrouw Regina, v. Riga n. Weser, m. planken.
Bartels, Bertha, v. Wolgast n. de Noordzee, m. ballast.
2 —— Bunje, Rebecca, v. Riga n. Weser, m. boomwol.

De Wind den 30 Mei, O.Z.O., Z., N.N.W.; den 31sten N.W., W.N.W.; den 1 Junij, Z.W., Z.Z.W.; den 2den Z.Z.W., N.; den 3den O.

317de STAATSLOTERIJ.

Trekking der Derde Klasse.
3de Lijst. No. 3326 een prijs van *f* 1250.

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROODZETTING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 7 Junij 1852.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . .	van 4 Ponden	40 Cts.,	per ℔ 10 Cts.
De Grofweiten Bol	„ 5 Oncen	11⁵ Cts.,	„ „ 23 Cts.
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	12⁵ Cts.,	„ „ 41 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11 Cts.,	„ „ 37 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 3 Oncen	10⁵ Cts.,	„ „ 35 Cts.

Voor eensluidend Uittreksel,
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 4 Junij.

TARWE.	Zw. Zand 64 ℔ *f* 4,60	Bl. Voer, 36 ℔ *f* 2,60
Oude Bak 70 ℔ *f* 7,00	Veen 64 » » 4,50	Bl. Voer 38 » *f* 2,75
N. Oml. 68 » » 6,00	» 66 » » 4,80	» 40 » » 2,95
» 70 » » 6,50	N. GERST.	Zw. Voer » »
» 72 » » 7,00	Winter 56 ℔ *f* 4,10	» 38 » » 2,75
» Old. 68 » » 5,75	» 58 » » 4,40	» 40 » » 2,85
» » 70 » » 6,25	» 60 » » 4,70	» 42 » » 2,95
» » 72 » » 6,75	Zomer » »	BOONEN.
N. ROGGE.	» 58 » » 4,40	Paardeb. *f* 4,50,75 *f* 5
N. Inl. 64 ℔ *f* 5,60	Knobbe 60 » » 4,35	ZADEN, ENZ.
» » 66 » » 6,00	» 62 » » 4,65	Gr.Gortp.m. *f* 7,25,75
» » 68 » » 6,40	N. HAVER.	Par.100 N.℔ *f* 10 *f* 13
» » 70 » » 6,80	Dikke 38 ℔ *f* 2,65	Kools. *f* 9,20,40,50
» » » »	» 40 » » 2,95	Oostfr. *f* 9,50,75
N. BOEKWEIT.	» 42 » » 3,10	Raapol.p.v. *f* 28,50
Gr. Zd. 62 ℔ *f* 4,50	» 44 » » 3,25	Prijs der Boter
» » 64 » » 4,80	» 46 » » 3,40	1ste soort Grasboter ½
» » 66 » » 5,10	» 48 » » 3,55	Ton *f* 11
		2de soort Scheibot. ½ Ton
		f 10½

Tarwe prijshoudend. — Rogge bij kleinigheden als voren slepende afgaande. — Boekweit weder iets lager afgegeven. — Gerst weinig in gepasseerd. — Beste soorten Haver meest in een doen; bijsoorten niet williger. — Boonen [illegible] — [illegible] — Koolzaad zonder handel.

AMSTERDAM, 4 *Junij.* Tarwe en Rogge aan cons. 131 ℔ b Pools. Tarwe *f* 288; 130 ℔ Rost. *f* 270, beide bij partij; 129 ℔ b. Pools. *f* 290. — Rogge: 121, 122 ℔ Pruis. *f* 190, *f* 192; 121 ℔ Donau *f*. 181; 126 ℔ Pruis. Pommer *f* 20[illegible]; 117 ℔ o. gedr. *f* 164, *f* 166. — Gerst prijshoudend; 104 ℔ n. Friesche in entr. *f* 150 zeilende.

Koolzaad dadelijk onveranderd; op levering prijsh.; op 9 vat dadelijk 53½ p. vl.; in Sept. 54½ p. vl.; Oct. en Nov. 55 p. vl. — Lijnzaad prijsh.; in veiling: 109, 110 ℔ Libau *f* 8⅜, 8¼ per mud; 105, 106 ℔ Windau Dederzaad *f* 6½, ¼, ⅜ per mud. — Raapolie dadelijk en op levering van het najaar wel zoo aangenaam; op 6/w. *f* 32; Vlieg. *f* 31; Sept. *f* 31 a *f* 31,25 tot *f* 31,25; Oct. *f* 31,50 a 75 tot *f* 31,75; Nov. *f* 32; Dec. *f* 32 a *f* 32,25 tot 32,25. — Lijnolie iets hooger; op 6/w. *f* 31,50; Vlieg. *f* 30,50; Sept. en Oct. *f* 31 a 25. — Hennepolie op 6/w. *f* 39; Vlieg. *f* 38.

LONDEN, 2 *Junij.* In Engelsche en vreemde Tarwe was heden geene verandering; de handel was vast op de koersen van eergisteren. Haver met meer omzet op de laatst betaalde prijzen. Gerst, Boonen en Erwten waren bij kleinen voorraad goed prijshoudend.

Van den 4den. Van Tarwe is sedert Maandag weinig aangevoerd, doch het fraaije weder stremt den kooplust, zoodat de handel zich bij vorige prijzen alleen bepaalde tot de onmiddellijke behoefte. Haver weinig begeerd. Gerst, Boonen en Erwten souteneerden de vorige prijzen.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 4 *Junij.* Op de weekmarkt van horenvee, heden gehouden, hadden wij andermaal een' behoorlijk goeden aanvoer. De prijzen waren eenigzins dalende, doch was de handel niet overgroot. Vaalmelkte werden verkocht voor 9, 10 à 11 cent de 5 oncen. — Van schapen en lammeren was een goed getal ter markt. Voor beide werden ruime prijzen gevraagd. Er werd evenwel veel handel gedaan en wel voornamelijk naar Friesland. Een slager alhier verkocht aan deze kooplieden vier guste voor ruim *f* 40.

APPINGEDAM, 2 *Junij.* Op de heden alhier gehoudene paardenmarkt hadden wij van alle soorten eenen ruimen aanvoer, en reeds vroegtijdig was de markt door de bezoekers gevuld. Naar beste soorten bestond de meeste vraag, en er werd over het geheel genomen een goede handel gedaan. Fransche en Hollandsche kooplieden waren mede ter markt, hetwelk dan ook ten gevolge had, dat tegen staande prijzen veel werd omgezet.

Op deze markt had men ook eenigen aanvoer van horenvee, dat voornamelijk in melkkoeijen bestond, en die tegen goede prijzen bijna alle zijn verkocht.

Op de jaarmarkt, den 31sten Mei j.l. te Nietap gehouden, waren aangebragt 690 jonge en 129 oude varkens en 50 schapen. De handel was levendig, zoodat alles voor meer dan goede prijzen verkocht is; de schapen waren zelfs duur.

LONDEN, 4 *Junij.* Aan de veemarkt was heden weinig kooplust, zoodat de puike kwal. ossenvleesch niet meer dan 3 sh. 8 p. a 3 sh. 10 p. konde bedingen.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 5 *Junij.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 61¼, 61⅜, 61¼; Dito Dito 3 pCt. 73¼; Dito Dito 4 pCt. 93⅜, 93⅝, 93⅜; O. I. Leening 4 pCt. 93; Haarlemmer-Meer 5 pCt. 105¼; Aand. Holl. Spoorwegm. 87¾. — BELGIE, *Rothschild* 2½ pCt. 50. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 21¼, 21⅜, 21$\frac{5}{16}$; Dito 3 pCt. 47½; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 43⅜, 43$\frac{11}{16}$, 43$\frac{9}{16}$; Coup. Bewijzen 2¾; Passive en Frans. Uitgest. 5$\frac{9}{16}$, 5⅝. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 39½; Dito Dito 4 pCt. 37⅜, 37$\frac{7}{16}$. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 106¾; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 105¾; Certific. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 95½; Dito 4½ pCt. 102$\frac{7}{16}$, 102½; Dito bij *Hope* 4 pCt. 90$\frac{5}{16}$, 90$\frac{7}{16}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 89¾. — POLEN, Certific. 4 pCt. 81½, 81⅜, 81½. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 75½, 75½; Dito Nieuwe 2½ pCt. 38¾, 39¼; Dito Nieuwe 5 pCt. 85½, 85$\frac{11}{16}$, 85⅝; Metall. La. B. 5 pCt. 85½, $\frac{11}{16}$, $\frac{9}{16}$; Weenerb. bij *Goll en Co.* 4 pCt. 66; Amerik. Bank-Act. 4½, $\frac{9}{16}$, ½; Nieuwe Mexik. 25⅜, $\frac{11}{16}$, $\frac{11}{16}$; Gren. 2 pCt. 21⅜; Dito Uitg. 9; Ven. 3½ pCt. 40⅝, 41, 41; Dito Uitg. 15⅜, ⅜.

Van onze binnenl. fondsen waren heden Integralen iets meer aangeboden; daarentegen waren voor 4 en 3 pCts. betere prijzen te bedingen. — Van vreemde effecten waren Spaansche 1 pCts. prijsh., en Binnenl. 3 pCts. iets minder vast. — Naar Oostenrijksche was tot verhoogde koersen, bij geanimeerden omzet, vrij levendige vraag.

Van geen der overige valt iets bijzonders te vermelden.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 61¼ a $\frac{5}{16}$; Spaansche 1 pCt. 21$\frac{5}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 43$\frac{9}{16}$; Met. 5 pCt. 75⅜; Dito 2½ pCt. 39$\frac{3}{16}$.

AMSTERDAM, 6 *Junij.* EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur.
Integr. 61½. Spaansche 1 pCt. 21⅜, $\frac{7}{16}$, ½, $\frac{7}{16}$. Binnenl. 3 pCts. 43⅝, $\frac{11}{16}$. Buitenl. 3 pCts 47½.
In Spaansche fondsen was heden, bij eenige affaire, de stemming iets aangenamer.

ADVERTENTIEN.

*** In dank ontvangen, voor de ONGELUKKIGEN te **FOXHOL:**

van den Burgemeester van Ten Boer	*f* 40—00
Bij Ds. VAN LOON in een' brief een muntbiljet	- 10—00
A. A.	- 10—00
A. een coupon	- 7—42½
	f 67—42½

Wie nog INTEEKENAREN op **DIKEMA'S Kransje van edele daden** mogt hebben, wordt verzocht, daarvan hoe eer zoo liever **opgave** te doen aan den Boekverkooper **J. B. WOLTERS** te *Groningen.*

*** De COMMISSIE van GENEESKUNDIG ONDERZOEK en TOEVOORZIGT in deze PROVINCIE maakt bij deze bekend, dat er op VRIJDAG den 11den Junij, des namiddags te drie en een half uur, en ZATURDAG den 12den Junij, des morgens te 8½ uur, in het OMMELANDERHUIS alhier, door haar **APOTHEKERS EXAMENS** zullen worden afgenomen.

De Commissie voornoemd,
en uit haren Naam:
C. U. J. HUBER,
Secretaris.

Tentoonstelling.

De **COMMISSIE** voor de **TENTOONSTELLING** ***van voortbrengselen van Nationale Nijverheid in Nederland en zijne Overzeesche bezittingen*** berigt hiermede, in antwoord op de menigvuldige aanvragen tot ruimte, bij haar dezer dagen ingekomen, dat zij al de daarbij opgegeven ***Voorwerpen*** zal plaatsen, uitgezonderd de weinigen, waarvan zij de weigering aan de belanghebbenden heeft kenbaar gemaakt; zij verzoekt verder de met lof bekende Inlandsche Industriëlen en Fabrikanten, die zij vermeent dat met hunne opgaven zijn ten achteren gebleven, dezelve alsnog ten allerspoedigste te willen doen.

ARNHEM, 1 Junij 1852.

STADS SCHOUWBURG.

DONDERDAG den 10den Junij 1852,
4de en laatste Voorstelling in het Abonnement:

DE STOMME VAN PORTICI,

Groote Heroïsche Opera in 5 Bedrijven, van AUBER.
Massaniello: de Heer ***Schmezer***, eerste Tenor aan het Hof-Theater van *Brunswijk.*
Fenella: Mevrouw ***Wegener***, van het Stads-Theater te *Bremen.*

HARDDRAVERIJ, om een **extra best**, met echt Berlijner Zilver gemonteerd **CHAISGEREIDE**, op ZATURDAG den 12den dezer, bij J. B. KNOLLEMA, bij de Rollen onder *Noorddijk.*

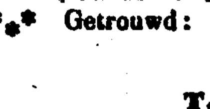

DE GEWONE HARDDRAVERIJ te ***ONDERDENDAM*** zal plaats hebben op ZATURDAG den 26sten Junij 1852.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

H. LETEMA, van *Wedde*,
met
T. O. TIEDENS, van *Bellingwolde.*

BELLINGWOLDE, 4 Junij 1852.

*** Getrouwd:

Jhr. **A. VAN HAERSMA** [illegible]
Jonkvr. **M. J. B. AEBBESCH** [illegible]

ZUIDBROEK, 7 Junij 1852.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot, G. K. BAKKER, van eenen ZOON.
AMSTERDAM, 30 Mei 1852. **S. DIJK, Jr.z.**
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER F. HESLINGA, geliefde Echtgenoot van **T. OOSTENGA,** *Broodbakker*, in de Oude Boteringestraat.
GRONINGEN, 4 Junij 1852.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, REBEKKA HIJMANS, is heden avond voorspoedig van eene DOCHTER bevallen.
GRONINGEN, 4 Junij 1852. *Mr.* **I. L. SCHAAP.**

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot F. R. KRUIGER van eene DOCHTER.
GRONINGEN, 5 Junij 1852. **W. L. VAN DEVENTER.**

*** WINSCHOTEN, 5 Junij 1852. Heden beviel van eene welgeschapen *DOCHTER* Vrouwe A. GOCKINGA, geboren Baronnesse DE VOS VAN STEENWIJK.

*** NIJKERK, 5 Junij 1852. Bevallen van een *ZOON* A. WIERINGA—HECKMAN.
Eenige kennisgeving.

*** Overleden te *Batavia*, tot bittere droefheid zijner Ouders, Broeders en Zusters, de *Serjant-Volontair* FRANS DE ROCHEFORT, in den ouderdom van 26 jaren.

*** Heden overleed, na een langdurig lijden, in den ouderdom van ruim 88 jaren, mijn geliefde Echtgenoot KARST JACOBS SEMPEL, *Oud-Assessor enz. te Hoogeveen.*
HOOGEVEEN, 23 Mei 1852.
A. HUIZINGA, Wedw. K. J. SEMPEL.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Op heden overleed alhier, in den gezegenden ouderdom van bijna 86 jaren, onze hartelijk geliefde Vader, de Hoog Welgeboren Heer BORCHARD FREDRIK WILLEM Baron VAN WESTERHOLT VAN HACKFORT, *Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Heer van Hackfort en Ter Heyl.*
Huize TER HEYL, Provincie *Drenthe*, 30 Mei 1852.
B. F. L. VAN WESTERHOLT.
Mede namens mijne Broeders en Zusters.

*** Heden morgen overleed, na eene langdurige sukkeling, mijne waarde Echtgenoot MARIA HENRIETTA VAN HEEL, in den ouderdom van bijna 63 jaren.
GRONINGEN, 1 Junij 1852. **C. VAN HEEL.**
Familie en Bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden morgen te 6½ uur ontsliep te *Leer*, in den ouderdom van 78 jaren en ruim 8 maanden, onze dierbare Moeder, Behuwd- en Grootmoeder, Mevrouw DINA WILHELMINA MARIA TRIP, eerst Weduwe van den Heer ALBERT WILLEM WICHERS, later van Dr. JOHAN VICTOR CHRISTIAAN PETERS.
3 Junij 1852. **H. J. WICHERS, Azn.**
Uit aller naam.

*** HUIZUM, 4 Junij 1852. Het Zoontje, op den 2den dezer hier geboren, is tot onze droefheid heden overleden.
C. HULDER, *Prof.*
B. HULDER—WIERSMA.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, mijn waarde Echtgenoot, TEUNIS TEUNIS PRUIS, na eene kortstondige ziekte van 3 dagen, in den ouderdom van 47 jaren, in leven Voerman buiten de Oosterpoort te *Groningen*, mij als Weduwe met negen Kinderen achterlatende.
GRONINGEN, 6 Junij 1852. **ABELTJE VAN DIJKEN.**
Familie en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed, in den ouderdom van bijna 79 jaren, M. J. BUNING, Wedw. wijlen den Heer H. SAEMERINK.
GRONINGEN, 6 Junij 1852.
Dienende deze tot algemeene kennisgeving.

*** Bij **W. VAN BOEKEREN** is uitgegeven: **GESCHIEDENIS van de vestiging, uitbreiding, bloei en verval van de magt der NEDERLANDERS in Indië.** Door den Hoogleeraar *G. LAUTS*, 1ste Deel, à ƒ 2—75.

*** **S. JOUSTRA**, te *Hoogezand*, heeft uitgegeven:
HET VORMEN VAN KAPITALEN IN NEDERLAND.
Een woord naar aanleiding van den tegenstand tegen het **Wets-ontwerp** eener **Belasting op de inkomsten der Rentegevende Fondsen;** 10 Cts.

De ondergeteekenden, als Executeuren-Testamentair der Nalatenschap van Mejufvrouw **JANTJE JANS STELLEMA**, in leven Echtgenoot van den Heer **T. TIJMENS**, te *Ham*, en aldaar overleden den 17den Mei 1852, roepen bij deze op de **ERFGENAMEN ab intestato** van genoemde Overledene, om zich, voorzien van de noodige Bewijsstukken, ten spoedigste bij een' van de ondergeteekenden te vervoegen, en wel vóór den **1sten Julij 1852.**
GRONINGEN, 7 Junij 1852.
Mr. E. VAN EERDE,
Mr. C. DE RANITZ.

Krachtens bevel van den Edel Achtbaren Heer **REGTER-COMMISSARIS** in het **FAILLISSEMENT** van **MARTOG JACOB COHEN**, vroeger Koopman te *Groningen*, zal de **TWEEDE VERIFICATIE** der SCHULDVORDERINGEN ten laste van den *Gefailleerde*, plaats hebben op MAANDAG den achtentwintigsten Junij 1852, des voormiddags te half tien uur, in de AUDIENTIEZAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*.
De Curator:
Mr. B. D. H. TELLEGEN.

De **KERKMEESTEREN** der **MARTINI-KERK** te *Groningen*, — ontvangen hebbende van het COLLEGIE van H.H. KERKVOOGDEN in de Ned. Herv. Gemeente van *Groningen*, **een plan van vestimmering van de Vrouwen Zitplaatsen,** met verzoek, de EIGENAREN dier Zitplaatsen hiervan te verwittigen en te vragen, of hiertegen bedenkingen bij hen bestaan, — geven bij deze aan bedoelde Eigenaren te kennen, dat zij in de gelegenheid worden gesteld dit **PLAN** te bezigtigen van **Maandag den 7den tot en met Zaturdag den 12den Junij e.k.** (uitgezonderd Donderdag den 10den Junij), des namiddags van 2—5 uur, in de MARTINI-KERK; terwijl diegenen, welke BEDENKINGEN tegen dit plan mogten hebben, worden uitgenoodigd, deze in persoon aan KERKMEESTEREN mede te deelen, welke tot het ontvangen van deze in de Martini-Kerk zullen tegenwoordig zijn, voor de Eigenaren der Zitplaatsen in de **Zuidelijke helft** der kerk op **Maandag den 14den Junij**, en voor die der Zitplaatsen in de **Noordel. helft** op **Woensdag den 16den Junij e.k.**, telkens des namiddags van 4—6 uur.
De Kerkmeesteren der Martini-kerk te Groningen,
Namens dezelve:
H. O. FEITH,
Adm. Kerkm.

Geldleening groot ƒ 18,000-00.

De **VOLMAGTEN** van het Karspel *BELLINGWOLDE* brengen door deze ter kennis der belanghebbenden, dat, tot bestrijding van de kosten van eenige voorgenomene Werken, ter verbetering van den Waterstaat van het voormelde Karspel, door de INGELANDEN is besloten eene **GELDLEENING** te doen, ten bedrage van ƒ 18,000.00, op zoodanige Voorwaarden als bij het Plan van Negotiatie, betwelk van heden af ten Huize van G. N. ADDENS, te *Bellingwolde*, ter lezing ligt, zijn omschreven, en dat zij de gelegenheid, om in deze Geldleening deel te nemen, openstellen op MAANDAG den 18den Junij eerstk., des namiddags van één tot vijf uur, ten Huize van voornoemden G. N. ADDENS; zijnde bij het Plan van Negotiatie onder anderen bepaald, dat de INSCHRIJVING zal geschieden bij GESLOTENE BRIEFJES, met opgave van de hoegrootheid Interest, waarvoor de Inschrijver gedenkt op te schieten, en dat, wanneer er boven de benoodigde som wordt ingeschreven, die Gelden, welke voor de laagste Renten worden aangeboden, het eerst zullen worden aangenomen.
BELLINGEWOLDE, 2 Junij 1852.
De Volmagten voornoemd:
F. G. ENGELS, *Presid.*
H. N. ADDENS, *Secret.*

AANBESTEDING.

De DIRECTIE van **WINSUMER** en **SCHAPHALSTER ZIJLVEST** is voornemens, om op ZATURDAG den 12den Junij e.k., des voormiddags te 11 uur, in het ZIJLVESTERHUIS te *Onderdendam*, onder nadere vereischte approbatie, in 't openbaar UIT TE BESTEDEN:

I. Het GRAVEN van een AFWATERINGS-MAAR van het zoogenoemde *Tuimaar* af, westwaarts, tot in het *Maarhuisterdiep*, aan de noordzijde van het Dorp *OBERGUM*.

II. Het doen van VERNIEUWINGEN en HERSTELLINGEN aan de ZIJLEN, waarbij o. a. het MAKEN van twee nieuwe EBDEUREN; — voorts de REPARATIEN aan het Oosterdijkshorner Verlaat, en alle verdere HERSTELLINGEN aan de onderhoudswerken van gemeld Zijlvest.

Omschreven in Bestekken en Voorwaarden, die van heden af ter lezing liggen in het genoemd ZIJLVESTERHUIS en in het WAARHUIS te *Schaphalsterzijl*.
De Directie van Winsumer en Schaphalster Zijlvest:
Namens dezelve,
De Secretaris:
SICHTERMAN VAN DE BRAKE.

AANBESTEDING.

KERKMEESTERS der BROEDERKERK te *Groningen* zullen, op MAANDAG den 21sten Junij 1852, des namiddags te vier uur, publiek aanbesteden: het **WITTEN, ENZ.** van dat KERKGEBOUW en AANHOOREN, met de LEVERANTIE van de benoodigde **MATERIALEN, ARBEIDSLOONEN, STEIGERINGEN,** enz.
Het Bestek en de Voorwaarden liggen ter inzage van de belanghebbenden bij H. DE WOLFF, Koster bij die Kerk; terwijl het noodige aanwijs der werkzaamheden zal geschieden op MAANDAG den 14den Junij, des middags te 12 uur, in het Kerkgebouw.

STOOMBOOT EN DILIGENCE

HARLINGEN.

Dienst tusschen **AMSTERDAM, ENKHUIZEN en HARLINGEN.**
Vertrek van *Amsterdam*: ZONDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, 's morgens te 7 uur.
Vertrek van *Harlingen*: MAANDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 's morgens te 8 uur.
Dienst tusschen **HARLINGEN, LEEUWARDEN en GRONINGEN.**
Vertrek van *Harlingen*: direct na aankomst van de STOOMBOOT.
Vertrek van *Groningen*: ZONDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, 's avonds te 11 uur.
Nadere Informatien aan de KANTOREN dezer Onderneming: te *Amsterdam*, bij den Heer J. MEIJERINK, *Nieuwe Stads Herberg*, aan het IJ; te *Enkhuizen*, bij den Heer H. TOP; te *Harlingen*, bij de DIRECTIE; te *Leeuwarden*, bij Mej. de Wedw. L. BEUGELAAR; te *Buitenpost*, bij den Heer D. WADMAN, en te *Groningen*, bij Mej. de Wedw. J. A. BULSING.

Tusschen **Zuidlaren en Paterswolde** is **VERLOREN:** Een **VROUWEN ZAK**, waarin een ROODE ZAKDOEK, benevens een ZILVEREN KNIPJE gemerkt G. J. G., inhoudende 19 GULDEN aan kontanten. De eerlijke Vinder, welke het terugbezorgt bij den kastelein E. VAN BON, te *Zuidlaren*, of aan het BUREAU dezer COURANT, zal GENEREUS BELOOND worden.

Es wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass der KRAM- HOLZ- und PFERDE-MARKT zu *Weener*, am 23. JUNI d. J., und nicht, wie in einigen Groninger Almanakken steht, am 16. Juni, abgehalten werden wird.
WEENER, den 5. Juni 1852.
***Der Bürgermeister* J. ANTONI.**

Faillissement.

Verkoop van Roerend Goed.

Na bekomen verlof der ARRONDISSEMENTS REGTBANK te *Assen*, zal, op **Donderdag den 17den Junij e.k. en volgende dagen**, door den CURATOR in het Faillissement van **H. en D. VOS en CO.**, te *Assen*, aan het Huis bewoond door H. H. VOS aldaar, en op alsdan aan te wijzen verdere plaatsen, publiek, ten overstaan van eenen openbaren AMBTENAAR en volgens plaatselijk gebruik, worden overgegaan tot den verkoop van onderscheidene **ROERENDE GOEDEREN**, als: van eene aanzienlijke hoeveelheid KRUIDENIERSWAREN van allerlei soort; eene dergelijke hoeveelheid MANUFAKTUREN, mede van zeer verschillende soort; eene groote hoeveelheid diverse HUIDEN; verschillend zoo verwerkt als onverwerkt HOUT, zoo **Eiken** als **Dennen**; achttien stuks geheel nieuwe WEEFGETOUWEN; onderscheidene MEUBELSTUKKEN, HUISRAAD, GLASWERK, PORSELEIN, eenig ZILVER en hetgeen verder zal worden aangeboden; — zullende de Verkoop telkens plaats hebben des morgens van 10 tot 1 en des namiddags van 2 tot 6 uur, terwijl op Zaturdag niet zal worden verkocht.
De Curator in opgemeld Faillissement:
Mr. B. OOSTING.

HEDEN MORGEN TE 11 UUR,

verkoop op de Groote Markt van eene groote partij **AFBRAAK**, waaronder EIKEN BALKEN, RIBBEN, enz.; voorts **600 a 700** Potten **BLOEMEN**, als: ROZEN, GERANIUMS, FUCHSIA'S, ENZ.
HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

HEDEN NAMIDDAG

van 2—5 uur te bezien de **GOEDEREN**, welke op **MORGEN**, des namiddags te 2 uur, in het **VERKOOPHUIS** in de **Oosterstraat** publiek zullen worden verkocht.
HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Houtveiling in *de Altena*,

bij *Groningen*, op DONDERDAG den 10den Junij, des voormiddags te elf uur, onder werkelijke Houtkoopers van frisch aangevoerde Ladingen VUREN BALKEN, JUFFERS, KOLDERS, ELLENS, NOORDSCHE en DANZIGER DEELEN; benevens eene lading RIGASCHE GREENEN en VUREN BALKEN, welke laatste aan de meestbiedende zal worden verkocht.
D. VAN HOUTEN.

HOUTVEILING

van 12,000 Voet nieuw aangevoerd nitmuntend **MUNTERSCH EIKEN HOUT**; bestaande meestal BALKEN van 40 tot 70 Voet lang en van 15 tot 36 Duim dik; daaronder ook MOLENASSEN, op het Land liggende bij den Molen *OVERWATER*, van den Heer U. REINDERS, te *Hoogezand*; welke zal gehouden worden op ZATURDAG den 12den Junij 1852, des middags te één uur, ten overstaan van den Notaris
Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

*** Onder inwachting van de noodige autorisatie, zal, op nader te bepalen tijd en plaats, binnen kort, publiek te koop worden gepresenteerd:

De welgelegene **BOERENPLAATS *Beetjebers***, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE, AL TIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VAN BLOEDVERWANTSCHAP VERERVENDE BEKLEMMING van 23 Bunders, 84 Roed. en 30 Ell. best *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks tot vasten huur ƒ 133—00, staande en gelegen aan den Grindweg nabij het Zijldiep, onder *Maarhuizen*, Gemeente *Winsum*, en toebehoorende aan de Kinderen en Erfgenamen van wijlen PIETER ALBERTS ALBERTSMA en Vrouw.
Mr. H. VAN BOLHUIS,
Notaris en Procureur.

TE HUUR,

met November: een ruim en wel ingerigt **HEERENHUIS** met een kleinen **TUIN**, gelegen in de Oude Boteringestraat. Te bevragen aan het BUREAU DEZER COURANT.

EEN HUIS TE HUUR,

in het midden van *Haren*, om dadelijk te aanvaarden.

Voor **eene of twee Dames**, TWEE GEMEUBELEERDE **BOVENKAMERS TE HUUR.** Te bevragen bij den Boekverkooper F. WILKENS.

Ontvangen,

direct uit de Nassausche Bronnen:

Een versche aanvoer **MINERALE WATEREN in diffesente soorten**, als ook echt **Pilnaer BITTERWATER**; heeft in voorraad: **puike WESTFAALSCHE HAMMEN** en **fijne BANKETHAMMETJES**, OSSENTONGEN, NAGELHOUTEN, SAUCIJSES DE BOULOGNE, ZWITSERSCHE en EDAMMER KAAS, **keurig gerookten ZALM** en **nieuwe bezending ELFT**, welke in **prijs en kwaliteit** zeer aanmoedigt is; **ZWEEDSCHE BIEREN**, **echt CITROENSAT en LIMONADE**, en verder alle differente artikelen, *op zijnen handel betrekkelijk*.
I. J. ENSING,
Oude Ebbingestraat, nabij de Markt.

TE KOOP,

bij H. H. ANGERMAN, te *Beerta*: drie nieuwe, net bewerkte **OVERDEKTE WAGENS**, waaronder één **VICTORIA**, en twee **DITO KAPCHAISEN (Fransch model).** Ook verlangt dezelve twee **RIJTUIGMAKERSKNECHTEN**, hun werk grondig verstaande, om zoo spoedig mogelijk in dienst te treden, tegen GOED LOON.

Voor een' civielen prijs **TE KOOP,** met of zonder **HARNACHEMENT**: een **klein vijfjarig, bruin-voskleurig BLES PAARD**, waarvoor wordt ingestaan dat het vrij der gebreken, en à deux mains bereden is.
Adres VAN GORCUM en COMP., te *Assen*.

WILLER'S HAAR-OLIE.

Wie deze **HAAR-OLIE** naar voorschrift gebruikt, kan gerust eene goede uitkomst verwachten. Wij hebben zoo vele bewijzen van hare groeikracht, dat wij aan een gelukkig gevolg niet meer twijfelen durven. Onder de vele goede uitkomsten die men ons vergunde bekend te maken, herinneren wij aan die van den Heer BRUYN v. MAARSSEVEEN, van den Baron VAN WASSENAAR ST. PANCRAS, van den Oldenburgschen Dichter KOBBE. Allen trachten zich over eenen even voorspoedigen als weelderigen groei te verheugen, en wel om de merkwaardigste omstandigheden. Wij hebben voorbeelden gehad, dat iemand, die reeds als kind zijn haar verloren had, het na verloop van meer dan twintig jaren, in mannelijken ouderdom, door het gebruik van **WILLER'S OLIE** teruggekregen heeft.
Het voorschrift, hoe het gebruikt moet worden, gaat ieder Fleschje.
De Heer **WILLER** heeft, om zijne Olie beter van nagemaakte soorten te onderscheiden, den vorm zijner Fleschen eenigzins veranderd, en op het glas staat aan de eene zijde:
K. WILLER TM van de andere zijde **HARDTHUS** BEI ZURICH.
Daarbij zullen ze in het vervolg voor 1½ Gulden verkocht worden, die vroeger ƒ 2 gekost hebben. De Fleschjes van ƒ 1 zijn gesupprimeerd en komen niet meer in den handel.
Ieder Fleschje van 1½ Gulden heeft een boekje in het Hollandsch gedrukt, met Voorschriften enz. in het Omslag, en eene Waarschuwing op rosa-bandje beplakt is. Ze zijn te verkrijgen in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts:
Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS, te *Assen* bij H. A. v. GORCUM, te *Delfzijl* bij A. W. C. KEIJZER, te *Groningen* bij J. COPINGA en C. RIKKERS, te *Meppel* bij de Wed. BRANDERHORST, te *Veendam* bij S. SAVENIJE, te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de overige Steden des Rijks.

Boekdrukkerij.

Een vlug **LETTERZETTER** kan dadelijk van **Werk** bekomen. Adres in persoon of met franko brieven bij den Heer R. J. SCHIERBEEK, Boekh. te *Groningen*.

In eene **KRUIDENIERSZAAK** wordt gevraagd: een **LEERLING**. Adres, onder franko brieven bij J. SIJPKENS, Commissionair.

*** Een **LEERLING** in een' **KRUIDENIERS- en TABAKSWINKEL**, bij voorkeur eenigzins met het vak bekend, dadelijk wenschende geplaatst te worden, vervoege zich bij R. H. DINKELA.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.